

Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Yeterliliği Öğrenci ve Akademik Personel Ölçekleri: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Student and Academic Staff Surveys of Knowledge Management Capabilities in Higher Education: Validity and Reliability Studies

F. Şehkar Fayda-Kınık¹ , Münevver Çetin²

¹Istanbul Teknik Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, İstanbul

²Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, İstanbul

Özet

Bu araştırmanın amacı, İstanbul ili bağlamında devlet üniversitelerinde bilgi yönetimi yeterliliklerini, lisans öğrencileri ve akademik personel açısından incelemek için Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Yeterlilikleri Öğrenci Ölçeği (YBYÖÖ) ile Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Yeterlilikleri Akademik Personel Ölçeği'ni (YBYAPÖ) geliştirmektir. Bu çalışmada, nicel araştırma deseni uygulanmıştır. Araştırma örneklemini, 2017–2018 ve 2018–2019 akademik yıllarında İstanbul ilinde devlet üniversitelerinde öğrenim görmekte olan 512 lisans öğrencisi ve tam zamanlı olarak görev yapan 300 akademisyenden oluşmaktadır. Ölçeklerin geliştirilmesi sürecinde, ölçek geçerliği için doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yapılmış; test-tekrar test güvenirliliği için, eşleştirilmiş gruplar *t* testi ve Pearson korelasyon analizleri uygulanmış; iç tutarlılığın test edilmesine yönelik her bir alt boyut için Cronbach alfa katsayıları hesaplanmıştır. Araştırmanın sonucunda; teknoloji, örgütsel yapı ve örgütsel kültür boyutları bilgi yönetimi alt yapı yeterliliklerini; bilginin edinimi, bilginin dönüştürülmesi, bilginin kullanımı ve bilginin korunması boyutları ise bilgi yönetimi süreç yeterliliklerini ölçen, toplamda 7 boyuttan oluşan 43 maddelik 5'li Likert tipi YBYÖÖ ve 50 maddelik 5'li Likert tipi YBYAPÖ geliştirilmiştir.

Anahtar sözcükler: Bilgi yönetimi, bilgi yönetimi yeterliliği ölçeği, yükseköğretim.

Abstract

Adopting a quantitative research design, this study aimed to develop Student Survey of Knowledge Management Capabilities in Higher Education (SSKMACHE) and Academic Staff Survey of Knowledge Management Capabilities in Higher Education (ASKMACHE) to measure the knowledge management capabilities in state universities from the perspectives of both students and academics. The participants were 512 undergraduate students and 300 academics working full-time in state universities in Istanbul during the academic years of 2017–2018 and 2018–2019. The explanatory factor analysis (EFA) was performed to determine the validity of the surveys, and the Pearson correlation analyses and matched-pair *t*-tests were performed to find out the reliability of the surveys, and Cronbach alpha coefficients were calculated for each sub-dimension to test their internal consistency. At the end of the study, 43-item 5-point Likert-type scale of SSKMACHE and 50-item 5-point Likert-type scale of ASKMACHE were developed, which measure 7 dimensions: technology, organizational structure, and organizational culture as the dimensions of knowledge management infrastructure capabilities, and knowledge acquisition, knowledge conversion, knowledge application, and knowledge protection as the dimensions of knowledge management process capabilities.

Keywords: Higher education, knowledge management, scale of knowledge management capabilities.

Yirmi birinci yüzyıl, bilgi olgusunun en karmaşık şekliyle öne çıktığı bir dönemdir. Bilgi çağı olarak adlandırılan bu dönem, bilgi ekonomisinin gelişmesi ve bilgi toplumlarının belirginleşmesi şeklinde gözlemlenebilen bir paradigmayı yansıtmaktadır. Kushwaha ve Pandey (2016), bilgi ekonomisini bilgi ile nitelendirilen; bilginin elde edildiği, paylaşıldığı ve saklanabildiği ölçüde gelişme ve başarı sağlanan bir

ekonomi olarak tanımlamaktadır. Bu sebeple, bilgi, sosyal ve ekonomik refahı sağlayan başlıca faktör haline gelmiştir (Drucker, 1993, s. 6). Bilgi ekonomisi, bilgi toplumlarının oluşmasının önünü açmış ve bu eğilim, örgütlerin yönetimi bakımından da değerlendirilmesi gereken stratejik bir durum ortaya çıkarmıştır. Çünkü, bilgi, örgüt başarısı açısından, bir varlık olarak, değeri ayrıt edilmeye başlanan bir kavramdır (Guidice, Heames

İletişim / Correspondence:

Öğr. Gör. Dr. F. Şehkar Fayda-Kınık
İstanbul Teknik Üniversitesi, Yabancı
Diller Yüksekokulu, İstanbul
e-posta: kinik@itu.edu.tr

Yükseköğretim Dergisi / Journal of Higher Education (Turkey), 11(3), 682–704. © 2021 Deomed

Geliş tarihi / Received: Temmuz / July 16, 2019; Kabul tarihi / Accepted: Ekim / October 17, 2020

Bu makalenin atfı künyesi / How to cite this article: Fayda-Kınık, F. Ş., & Çetin, M. (2021). Yükseköğretimde bilgi yönetimi yeterliliği öğrenci ve akademik personel ölçekleri: Geçerlik ve güvenirlik çalışmaları.

Yükseköğretim Dergisi, 11(3), 682–704. doi:10.2399/yod.20.592325

Bu çalışma Prof. Dr. Münevver Çetin danışmanlığında F. Şehkar Fayda-Kınık'ın Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde hazırladığı "Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi: Örgütsel Bir Model Önerisi" başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.

ORCID ID: F. Ş. Fayda-Kınık 0000-0001-6563-4504; M. Çetin 0000-0002-1203-9098

ve Wang, 2009; Levy, 2011). Bu bakımdan bilgi yönetimi, örgütler için göz ardı edilemez bir önem taşımaktadır. Bilgi çağında örgütler; bilgiyi elde edilebildiği, paylaşabildiği ve saklayabildiği sürece başarıya ulaşmaktadır. Bir başka deyişle, örgütler bilgiyi yönetebildikleri ölçüde örgütsel etkililiği artırabilmektedir (Zheng, 2005, s. 23).

Bilgi, bilgi çağının temel kaynağı olduğu için bilgi yönetimi (*knowledge management*) ve uygulama becerisi (know-how), örgütler için koşulsuz bir zorunluluktur. 21. yüzyıl örgütleri, enformasyon ile bilgiyi en iyi kullanan ve paydaşları için sürdürülebilir değer katan örgütlerdir (Sallis ve Jones, 2002, s. 101). Bu durum bilgi yönetiminin, yönetim bilminde ilginin ve güvenirliliğinin arttığı bir yönetim aracı olmasına sebep olmuştur (Cranfield ve Taylor, 2008). 21. yüzyılın bilgiye dayalı toplumu, bilgi üretimini en önemli etkinlik haline getirmiştir. Bilgi üretimi arttıkça, bilginin geleneksel üretim alanları da değişmiş ve yeni alanlar ortaya çıkmıştır. Yaşam boyu eğitime olan gereksinim, örgütler ve bireyler için bilgi üretimini temel unsur haline getirmiştir (Kende, Noszkay ve Seres, 2007).

Bilgi yönetimi ilkeleri, örgütler için ne bildiklerini bilmeyi tanımlamaktadır. Tüm örgütler, doğal olarak bilgileri depolar, bilgiye ulaşır ve bir şekilde bilgiyi dağıtır. Bu bağlamda değerli olan, bilgi sermayesinin (*knowledge capital*) etkili kullanımının, ürün ve hizmetlerle paylaşılmasıdır (Milam, 2001, s. 2). Bilgi, belirli bir anlamı taşımak amacıyla birbirine bağlı olan enformasyon olarak tanımlanabilir. Bu bağlamda, örgütün önemli bilgi kaynaklarını belirleyebilmesi ve problem çözmeye bu kaynakları nesnel olarak kullanabilmesi konusundaki örgütsel yeterliliği; rekabeti artıracak, özgüveni teşvik edecek ve örgütü üretkenliğe yönlendirecektir (Hameed ve Badii, 2012). Sanayi toplumundan bugünün bilgi toplumuna geçişte, birçok örgüt, bilgi yönetimini sürdürülebilir rekabet avantajı yaratmada ana unsur olarak görmektedir (Nonaka ve Takeuchi, 2004, s. 3). Çünkü bilgi yönetimi, entelektüel sermayeyi (*intellectual capital*), gerekli enformasyon ve iletişim teknolojilerini yönetim strateji ve yöntemleri ile bütünleştirerek güçlendirebilir (Stylianou, 2015). Bilgi yönetimi, en temel anlamıyla, veri ve enformasyonun karar alma sürecinde kullanımı ve paylaşılması yöntemiyle örgütün iyileştirilmesine yönelik olarak gerçekleştirilen uygulamalar bütünüdür (Petrides ve Nodine, 2003, s. 2).

“Bilgiyi yönetme” kavramı, ilk kez 1986 yılında Amerikalı bilim adamı Karl M. Wiig tarafından İsviçre’de uluslararası bir konferansta kullanılmıştır (Sedziuviene ve Vveinhardt, 2009). 1980’lerin sonlarına doğru ortaya çıkan bilgi yönetimi kavramı, şirketlerde verimliliğin artırılması açısından ilgi görmüş ve bilgi yönetimi danışmanlıkları oluşturulmuş ve araştırılmıştır. 2000’li yıllardan itibaren ise eğitim örgütlerinde bilgi yönetimi araştırma ve uygulamalarına odaklanılmıştır (Dalkir, 2011, s.

17). Bilgi yönetimi uygulamaları, kuram ve uygulama bağlamında öncelikle iş sektöründe ortaya çıkmış, zamanla eğitim örgütlerinde de yaygın hale gelmiştir. Bu süreçte, bilgi kullanımı ve bilgiye erişimle ilgili örgütlerde ortaya çıkan sorunları çözmek amacıyla çeşitli modeller önerilmiştir (Davenport, 1997; Friedman ve Hoffman, 2001). Önerilen modellerde bilgi türleri, bilgi yönetimi süreçleri, bilgi yönetimi yeterlilikleri, bilgi yönetimi strateji ve uygulamaları gibi konular esas alınmış; bazı modellerde ise bilgi akışı örgüt hiyerarşisi içinde modellenmiştir. Tüm modellerde, bakış açıları farklı olsa da ortak nokta, bilginin örgütsel açıdan yönetimini tanımlayabilmek, bilgi yönetimini etkileyen faktörleri ortaya çıkarmak ve etkin hale getirebilecek kanalların açılmasını sağlamaktır.

Bilgi, bir örgütün en değerli kaynağıdır ve etkili yönetilmelidir (Bhusry ve Ranjan, 2012; Cheng, 2013; Forcadell ve Guadamillas, 2002; Nonaka ve Takeuchi, 1995; Turner, Zimmerman ve Allen, 2012). Bilgi yönetimi, bir örgüt için, sürdürülebilir rekabet avantajı sağlayan bilgi değerini oluşturmada en önemli yönetim stratejisidir (Wen, 2009). Bir örgütün bilgi değerini oluşturma becerisi, örgütsel bilgiyi ve çevre etkileşimiyle gelen bilgiyi analiz edip yönetebilme yeterliliğidir. Barutçugil (2002) bilgi yönetiminin; bireyler, takımlar ve örgütün bütünü için geçerli olduğunu belirtmekte, bilginin sistematik olarak örgüt çapında tüm düzeylerde yaratılmasının, paylaşılmasının ve uygulanmasının önemli olduğunu vurgulamaktadır (s. 50).

Küreselleşme ve rekabet ortamında bilginin hızlı yayılımı eğitim örgütlerini de etkilemekte; bilginin teknolojiyle birlikte hızlı yayılımı eğitim örgütlerini amaçlarını gerçekleştirilebilmek için neyi bilmeye gereksinim duyduklarını ve bu bilgileri nasıl elde edeceklerini daha iyi analiz etmeye zorlamaktadır (Cheng, 2015, s. 1). Entelektüel sermaye, birçok işin gizli varlığıdır ve eğitim örgütleri açısından da bilgi yönetimi, örgütlerin rekabet gücünü artırmada gerekli bilginin edinilmesini sağlar (Lyman, 2001). Bu sebeple, bilgi yönetimi, eğitim örgütleri tarafından da kullanılabilir. Eğitim örgütlerinde bilgi yönetimi, bilginin örgütte daha kapsamlı, daha bütünleştirici ve daha yansıtıcı bir şekilde anlaşılmasını sağlayacaktır (Petrides ve Nguyen, 2008, s. 2476).

Bilgi yönetimi ekonomisi açısından, enformasyon ve bilgi ürünlerini üretme ve tüketme becerisi, bilgi yönetimi alanını kapitalist döngü (*capitalist cycle*) içinde şekillendirmektedir. Bu bağlamda, eğitim örgütlerinin en üst düzeyi olan üniversitelerin özel sektöre ait davranış ve değerlere yaklaşması, akademik kapitalizm teorisini (*academic capitalism theory*) güçlendirmekte ve yükseköğretim kurumlarında iş stratejilerinin uygulanacağı fırsatları artırmaktadır (Metcalf, 2006, s. 4-8). Akademik kapitalizm teorisi, yükseköğretim kurumlarının yeni ekonomiyle bü-

tünleşme sürecini açıklayan bir teoridir. Bu teori, üniversiteleri dış güçlerin yönettiği “şirketleşmiş” (*corporatized*) kurumlar olarak görmez. Aksine; akademisyenler, öğrenciler, yöneticiler gibi aktörlerin çeşitli bilgi kaynaklarını kullanarak, yeni ekonomiyle yükseköğretim kurumlarını birbirine bağlayan uygun bilgi halkaları (*circuits of knowledge*) yarattıkları kurumlar olarak görür (Slaughter ve Rhodas, 2004, s. 17–18).

Yükseköğretim kurumları, bilgiyi üretme deneyimine sahip birçok alanda uzmanlarla donatılmış kurumlardır. Yükseköğretimin modernizasyonu üniversitelerin, hesap verilebilirlik, etkinlik ve verimlilik gereksinimlerini daha iyi karşılayabilecek şekilde mevcut enformasyonun ve bilginin saklanması, yönetimini ve kullanımını zorunlu kılmaktadır (Pircher ve Pausits, 2011). Yükseköğretim kurumları, kendi süreç ve etkinliklerinde bilgiyi üretir ve bilgiyi uygular. Üniversitelerin sayısının her geçen gün artması, bilgi yönetimine olan gereksinimi ortaya çıkarmıştır. Yükseköğretimde bilgi yönetimi; üretilen bilginin kontrolünün keşfedilmesi, filtrelenmesi (*filtering*), saklanması (*encapsulation*) ve örgütün gereksinimlerine göre kullanılma süreçlerini kapsamaktadır. Bilgi yönetiminin kalitesi, üniversitelerin bu süreçleri nasıl uygulayabildiği ile ilgilidir (Bhusry, Ranjan ve Nagar, 2012). Bir örgütün bilgisi, sadece bireysel bilginin toplamına değil, aynı zamanda yükseköğretim kurumlarında toplanan bilgi, deneyim ve ağ sistemleriyle bütünlenen örgütsel bilgiye dayalıdır. Örgütsel bilgi, hiyerarşik ve işlevsel anlamda etkileşimin genişletilmesi, güçlerin şeffaştırılması ve öğrenmeden elde edilen deneyimlerin artırılması bakımından üniversiteler için önemli bir güçtür (Pircher ve Pausits, 2011).

Bilgi ekonomisi, bilgi olgusunun ve dolayısıyla bilgi yönetiminin öneminin artmasına ve özellikle eğitim örgütlerinde bilgi yönetimi araştırmalarının yoğunlaşmasına sebep olmuştur. Çünkü bilgi ekonomisi paradigması, tüm örgütleri etkilediği gibi yükseköğretim kurumlarını da etkilemiştir. Matzler ve Abfalter (2013, s. 139), üniversitenin amacını, araştırma ve öğretim aracılığıyla bilim ve/veya toplumun ilerlemesini sağlamak olarak ifade etmiştir. Araştırma ve öğretim süreçleri, doğasında bilgiyi barındırır, bilgiden beslenir ve bilgi ile gerçekleştirilebilir. Stylianou (2015), bilginin üretildiği üniversitelerin topluma ışık tutabilmesi için, öncelikle kendi kurumlarında bilgi yönetimi yeterliliğinin üst düzeyde olması gerektiğini savunmuştur. Bu çerçeveden bakıldığında, yükseköğretim düzeyinde bilgi yönetiminin etkin hale getirilebilmesi, toplumsal gelişime katkı sağlayacaktır.

Bilgi yönetimi, eğitim bilimleri açısından yeni bir konudur ve bu alanda yapılacak tüm araştırmalar alanyazına katkı sağlayacaktır. Mevcut bilgi yönetimi literatüründe, yükseköğretim kurumlarında bilgi yönetimini inceleyen araştırma sayısı oldukça azdır (Laoufi, Mouhim, Megder, Cherkaoui ve Mammass,

2011). Bu sebeple, yükseköğretimde bilgi yönetimi yeterliliklerini ölçen ölçekler geliştirmeyi amaçlayan bu araştırmanın, ulusal ve uluslararası araştırmalar açısından önemi büyüktür. Bilgi yönetimi literatürü incelendiğinde, yapılan araştırmalar üç grupta toplanabilir: Şirket bağlamında yürütülen araştırmalar (Appleyard, 1996; Becerra-Fernandez ve Sabherwal, 2001; Bierly ve Chakrabarti, 1996; Davenport, 1999; Gold, Malhotra ve Segars, 2001; Hansen, 1999; Simonin, 1997; Szulanski, 1996; Zander ve Kogut, 1995), eğitim örgütlerinde bilgi yönetimi araştırmaları (Akçakaza, 2009; Almış, 2010; Awang, 2009; Avcı, 2014; Ayral, 2007; Balkar, 2012; Çelebi, 2013; Edge, 2005; Erdoğan, 2010; Erten, 2006; Glickman, 2005; Hartman, 2007; Karakoç, 2010; Kılıç, 2007; Kocadağ, 2010; Li, 2007; McGloughlin, 2016; Muratoğlu, 2005; Niehoff, 2010; Özsarıkamış, 2009; Sakarya, 2006; Şahin, 2010; Tan, 2006; Üzüm, 2009; Yiğit, 2013) ve yükseköğretimde bilgi yönetimi araştırmaları (Biloslavo ve Trnavcevic, 2007; Chumjit, 2012; Coukos-Semmel, 2002; Cranfield, 2011; Hewitt, 2016; Hossain, 2015; Jack, 2004; Keeley, 2004; Lee, 2007; McCarthy, 2006; Ringhand, 2009; Rowley, 2000; Stylianou, 2015; Sunalai, 2015; Tippins, 2003; Ünal, 2007; Veer Ramjeawon ve Rowley, 2017).

Türkiye’de eğitim örgütlerinde bilgi yönetimi konusunda yapılmış olan mevcut araştırmaların sayısı az olmakla beraber bu araştırmaların çoğu ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarına yöneliktir. Türkiye’de yükseköğretimde bilgi yönetimini inceleyen araştırma sayısı ise oldukça sınırlıdır. Bilindiği gibi, üniversitelerin diğer eğitim örgütlerinden farkı, bilim ve toplum için bilgi üretme işlevlerinin de bulunmasıdır. Yükseköğretim kurumlarında, özellikle üretilen akademik bilginin etkin şekilde yönetilemediği durumlarda, bilimsel ve toplumsal gelişim olumsuz yönde etkilenecektir. Kurulacak olan yeni bilgi yönetim sistemleriyle üniversitelerin ürettiği sistematik ve kolektif bilgilerin; öğrenciler, akademik personel, yükseköğretim yöneticileri ve çevre açısından paylaşımı ve kullanımı daha etkin hale gelebilecektir.

Son zamanlarda küreselleşme ile birlikte yükseköğretim birçok baskı ve değişimle yüz yüze gelmektedir. Tüm bu değişimleri anlamak ve olumlu şekilde yönetebilmek, entelektüel sermayenin etkili yönetimini gerektirmektedir. Bu sebeple, bilgi yönetimi, üniversiteler için asla kaçamayacakları ve karşılamaları gereken bir gereksinimdir (Laoufi vd., 2011). Bilgi örgütleri (*knowledge organizations*) olarak üniversiteler, etkileşimde buldukları iç ve dış çevreye yanıt verecek şekilde kendi enformasyon ve bilgi yönetimlerini iyileştirmek gereksinimindedirler (Pircher ve Pausits, 2011). Bu gereksinim, yükseköğretim kurumlarında bilgi yönetimi araştırmalarının yapılması, bilgi yönetimi alt yapı yeterliliklerinin tespit edilip iyileştirilmesi, bilgi yönetimi süreç yeterliliklerinin geliştirilmesi ve her kurumun

kendine özgü koşullarını dikkate alarak örgütsel faktörlerin analiz edilmesi ile karşılanabilir.

Bu araştırmanın amacı, İstanbul ili bağlamında devlet üniversitelerinde bilgi yönetimi yeterliliklerini lisans öğrencileri ve akademik personel açısından incelemek amacıyla Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Yeterlilikleri Öğrenci Ölçeği (YBYÖÖ) ile Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Yeterlilikleri Akademik Personel Ölçeği'ni (YBYAPÖ) geliştirmektir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışmada, YBYÖÖ ile YBYAPÖ'yü geliştirmek amacıyla nicel araştırma deseni uygulanmıştır. Araştırma modeli Şekil 1'de gösterilmiştir. Şekilde görüldüğü gibi, YBYÖÖ ve YBYAPÖ için, yükseköğretimde bilgi yönetimi yeterlilikleri, teknoloji, örgütsel yapı ve örgütsel kültür boyutlarında alt yapı yeterlilikleri olarak ve bilginin edinimi, bilginin dönüştürülmesi, bilginin kullanımı ve bilginin korunması boyutlarında süreç yeterlilikleri olarak modellenmiştir.

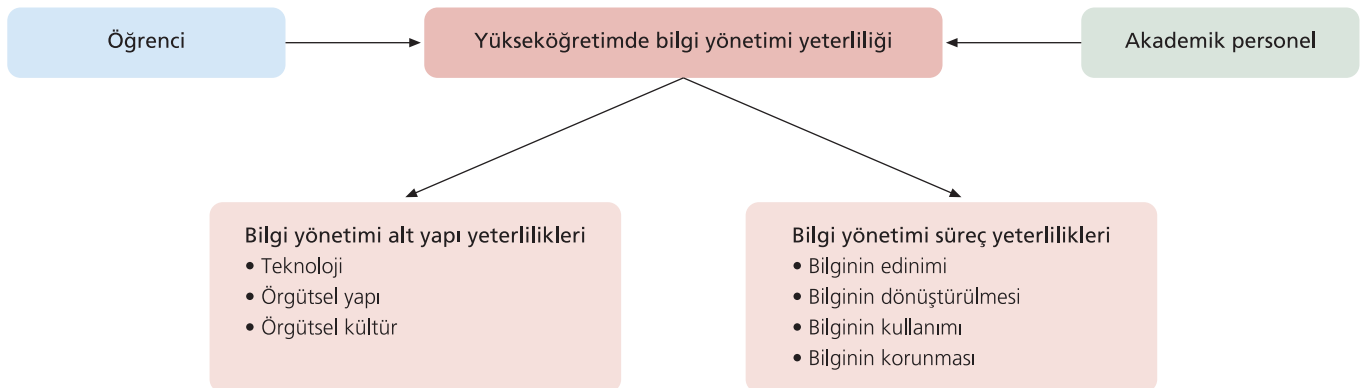
Araştırma Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni 2017–2018 ve 2018–2019 akademik yıllarında İstanbul ilinde devlet üniversitelerinde okuyan lisans öğrencileri ile tam zamanlı olarak görev yapan akademik personelden oluşmaktadır. Yükseköğretimde bilgi yönetimi yeterlilikleri, alt yapı ve süreç yeterlilikleri açısından, hem lisans öğrencileri hem de akademik personel olmak üzere iki düzeyde incelenmiştir. Yükseköğretim Kurulu bilgi yönetim sistemi istatistiklerine göre; 2017–2018 akademik yılında, İstanbul ilinde hizmet veren 10 adet devlet üniversitesinde 181.420 lisans öğrencisi ve 16.644 öğretim elemanı araştırma evrenini oluşturmaktadır (Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi, 2017).

Nicel araştırma örnekleminin belirlenmesinde, lisans öğrencileri için olasılıklı örnekleme (*probability sampling*) türünden küme örnekleme (*cluster sampling*) yöntemi kullanılmıştır. Küme örnekleme, araştırma evreninde tek tek elemanların seçimiyle değil, kümelerin seçimiyle gerçekleştirilir (Karasar, 2006, s. 114). Bu çalışmada da lisans öğrencileri fakülte bünyesinde seçilmiştir. Akademik personel için ise yine olasılıklı örnekleme (*probability sampling*) türünden basit seçkisiz örnekleme (*simple random sampling*) yöntemi uygulanmıştır. Araştırma örneklemini, 512 lisans öğrencisi ve 300 akademisyen oluşturmaktadır.

YBYÖÖ'nün yapı geçerliğine yönelik 512 öğrencinin görüşüne başvurulmuştur. Bu öğrencilerden 214'ü (%41.80) kadın, 298'i (%58.20) ise erkektir. Ayrıca, görüşlerine başvuru öğrencilerin 148'i (%28.91) hazırlık sınıfında, 79'u (%15.43) 1. sınıfta, 83'ü (%16.21) 2. sınıfta, 127'si (%14.65) 3. sınıfta ve son olarak 75'i (%41.80) 4. sınıfta öğrenimlerine devam etmektedir. YBYÖÖ'nün test-tekrar test güvenilirliği ve ölçüt geçerliğine yönelik 50 üniversite öğrencisinin görüşlerine başvurulmuştur. Görüşlerine başvuru öğrencilerin 16'sı (%32) kadın, 34'ü (%68) ise erkektir. Ayrıca, öğrencilerin 16'sı (%32) 18–20 yaş aralığında, 23'ü (%46) 21–22 yaş aralığında olup 11'i (%22) 23 yaş ve üzerindedir. Öğrencilerin 17'si (%34) hazırlık sınıflarında, 12'si (%24) 1. sınıfta, 13'ü (%26) 2. sınıfta öğrenimlerine devam etmekte olup 4'ü (%8) öğrenimlerine 3. sınıfta devam etmektedir ve son olarak 4'ü (%8) öğrenimlerine 4. sınıfta devam etmektedir.

YBYAPÖ'nün yapı geçerliğine yönelik 300 akademik personelin görüşü alınmıştır. Araştırmaya katılan akademik personelin 168'i (%56) kadın, 132'si (%44) ise erkektir. Akademik personelin çalıştıkları üniversitedeki kıdem düzeylerine göre dağılımları ise şu şekildedir; akademisyenlerin 53'ü (%17.67) 1–5 yıl aralığında, 68'i (%22.67) 6–10 yıl aralığında, 74'ü (%24.67)

■ Şekil 1. Araştırma modeli.

11–15 yıl arasında, 51'i (%17) 16–20 arasında kıdeme sahip olup son olarak 54'ü (%18) 21 yıl ve üzerinde kıdeme sahiptir. YBYAPÖ'nün test-tekrar test güvenilirliği ve ölçüt geçerliliğinin belirlenmesi amacıyla 47 öğretim elemanından oluşan bir çalışma grubu oluşturularak ölçme araçları kendilerine dağıtılmış ve görüşleri alınmıştır. Test-tekrar test güvenilirliği ile ölçüt geçerliliğinin belirlenmesine yönelik uygulamalara katılan öğretim elemanlarının 35'i (%74.5) kadın, 12'si (%25.5) ise erkeklerden oluşmaktadır. Öğretim elemanlarının yaş dağılımı incelendiğinde; 6'sının (%12.8) 25–30 yaş aralığında, 20'sinin (%42.6) 31–35 yaş aralığında, 3'ünün (%6.4) 36–40 yaş aralığında, 5'inin (%10.6) 41–45 yaş aralığında olduğu ve son olarak 13'ünün (%27.7) 46 yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarının 16'sı (%34) lisans düzeyinde, 20'si (%42.6) yüksek lisans düzeyinde öğrenime sahip olup son olarak 11'i (%23.4) doktora düzeyinde öğrenime sahiptir. Son olarak, görüşlerine başvuru alan öğretim elemanlarının 8'i (%17) 1–5 yıl aralığında, 18'i (%38.3) 6–10 yıl arasında, 8'i (%17) 11–15 yıl aralığında, 4'ü (%8.5) 16–20 yıl aralığında kıdeme sahip olup ve son olarak, 9'u (%19.1) ise 21 yıl ve üzerinde kıdeme sahiptir.

Ölçek Geliştirme Süreci

YBYÖÖ ve YBYAPÖ geliştirilme sürecinde, bilgi yönetimi literatüründeki bilgi yönetimi modellerinin kapsamlı araştırılması yapılmış ve Türkiye'deki yükseköğretim bağlamına en uygun olan model olarak Bilgi Yönetimi Yeterlilikleri Modeli (*The Framework of Knowledge Management Capabilities*) (Gold vd., 2001) temel alınmıştır. YBYÖÖ ve YBYAPÖ, bu modelde yer alan alt boyutlara göre yapılandırılmıştır. Bu modelde, bilgi yönetimi yeterlilikleri iki ana boyutta incelenmektedir: (i) Bilgi Yönetimi Alt Yapı Yeterlilikleri (*Knowledge Infrastructure Capability*) ve (ii) Bilgi Yönetimi Süreç Yeterlilikleri (*Knowledge Process Capability*). Gold ve diğerleri (2001), bilgi yönetimi alt yapı yeterliliklerini; teknoloji (*technology*), örgütsel yapı (*organizational structure*) ve örgütsel kültür (*organizational culture*) olarak; bilgi yönetimi süreç yeterliliklerini de, bilginin edinimi (*acquisition*), bilginin dönüştürülmesi (*conversion*), bilginin kullanımı (*application*) ve bilginin korunması (*protection*) olarak tanımlamaktadır. YBYÖÖ ve YBYAPÖ'nün boyutlandırma süreci sonunda, ilgili alanyazın taranmış, muadil ölçekler incelenmiş, Türkiye'de devlet üniversitelerinde okuyan lisans öğrencisi ve çalışan akademik personel bağlamı göz önünde tutularak belirlenen boyutları ölçecek madde havuzu oluşturulmuştur. Buna göre her biri 8–12 madde içeren, 7 boyut için toplam 70 madde belirlenmiştir. Her bir boyut için madde numaraları ve referans alınan kaynaklar ■ Tablo 1 ve 2'de gösterilmiştir.

■ Tablo 1'de görüldüğü üzere; 8 madde teknoloji, 10 madde örgütsel yapı, 12 madde örgütsel kültür, 11 madde bilginin edinimi, 9 madde bilginin dönüştürülmesi, 10 madde bilginin

kullanımı ve 10 madde bilginin korunması boyutlarını ölçecek şekilde yapılandırılmıştır.

■ Tablo 2'de görüldüğü üzere; 9 madde teknoloji, 10 madde örgütsel yapı, 12 madde örgütsel kültür, 10 madde bilginin edinimi, 9 madde bilginin dönüştürülmesi, 10 madde bilginin kullanımı ve 10 madde bilginin korunması boyutlarını ölçecek şekilde yapılandırılmıştır.

YBYÖÖ ve YBYAPÖ için oluşturulan madde havuzu, üçü profesör ve ikisi doktor unvanına sahip, alandan uzmanlar tarafından incelenmiştir. Uzman görüşünün alınmasıyla ölçek maddelerinde gerekli düzenlemeler yapılarak kapsam geçerliliği sağlanmıştır. Türkçe dil yeterliliği bakımından iki uzman tarafından incelenmesi yapıldıktan sonra, YBYÖÖ deneme formu örneklem grubu olan 10 lisans öğrencisine sunulmuş ve YBYAPÖ deneme formu örneklem grubu olan 10 öğretim elemanına sunulmuş; alınan geri bildirimler neticesinde, pilot uygulama için son haline getirilmiştir. Bu çerçevede, hem YBYÖÖ hem de YBYAPÖ için ölçek maddeleri; Kesinlikle katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4), Kesinlikle katılıyorum (5) olmak üzere 5'li Likert türüne göre yapılandırılmıştır.

Ölçeklerin geliştirilmesi sürecinde doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Çok sayıda madde ile yapılan ölçümlerde, bu maddelerin ölçme aracının psikometrik ölçüm özelliklerinin iyileştirilmesi amacıyla araştırmacı maddelerin bir kısmını elimine etmesi gerekebilir (Jarvis, MacKenzie ve Podsakoff, 2003). Bu maddelerin ölçme araçlarından çıkartılması genellikle “ölçek arındırma” olarak adlandırılır (Frohlich, 2002). Bazı araştırmacılar, test arındırma sürecinde hangi maddelerin elimine edilmesi gerektiği ile ilgili kabul görmüş, nesnel yargısal ölçütlerin henüz olmadığını belirtmektedir (ör. Hardesty ve Bearden, 2004). Nitekim bu süreç doğru yönetilemezse, maddelerin elimine edilmesi, ölçme araçlarının taşıdıkları ölçüm özelliklerini bozabilir ve ölçme araçlarının psikometrik niteliklerini düşürebilir.

Gerçekleştirilen bu çalışmada, 70 madde ile gerçekleştirilen ilk DFA analizleri sonucunda model veri uyumlarının istenen düzeyde çıkmaması sebebiyle model veri uyumunun iyileştirilmesi için “ölçek arındırma” sürecine geçilmiş ve maddeler teker teker atılmıştır. Madde atımı sürecinde aşağıdaki ölçütler dikkate alınmıştır:

- Her alt boyut için en az 5 maddenin kalması
- Maddenin ölçme aracında kalabilmesi için bağlı olduğu alt boyutta .60 ve üzerinde faktör yükü olması
- Maddelerin atılması sonucunda ölçeğin iç tutarlığının kabul edilebilir düzey olan .70'in altına düşmemesi
- İstatistiksel süreçlerin haricinde, her bir maddenin nitel olarak içeriğinin incelenerek kuramsal gerekliliği ile ilgili yargıya varılması

■ **Tablo 1.** Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Yeterlilikleri Öğrenci Ölçeği (YBYÖÖ) boyutları ve yararlanılan kaynaklar.

Ölçek boyutları	Madde no	Kaynaklar	
Bilgi yönetimi alt yapı yeterlilikleri	Teknoloji	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8	Argyins ve Schon, 1978; Brelade ve Harman, 2003; Cho, 2011; Chumjit, 2012; Coukos-Semmel, 2002; Çetin ve Kınık, 2017; Dalkir, 2011; Gold vd., 2001; Hsieh, 2007; O'Dell ve Grayson, 1998
	Örgütsel yapı	M9 (ters madde), M10, M11, M12, M13, M14, M15, M16, M17, M18	Cho, 2011; Çetin ve Kınık, 2017; Dalkir, 2011; Gold vd., 2001; Hsieh, 2007; McGlouglin, 2016; O'Dell ve Grayson, 1998; Omona, Van Der Weide ve Lubega, 2010; Senge, Kleiner, Roberts, Ross ve Smith, 1994; Steiger, 2013
	Örgütsel kültür	M19, M20, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28, M29, M30	Bennet ve Bennet, 2004; Brelade ve Harman, 2003; Cheng, 2015; Cho, 2011; Coukos-Semmel, 2002; Çetin ve Kınık, 2017; Dalkir, 2011; De Long, 1997; Denison, 1990; Gold vd., 2001; Hsieh, 2007; Kayworth ve Leidner, 2003; Madge, 2012; O'Dell ve Grayson, 1998
Bilgi yönetimi süreç yeterlilikleri	Bilginin edinimi	M31, M32, M33, M34, M35, M36, M37, M38, M39, M40, M41	Alavi ve Leidner, 2001; Allard, 2004; Cho, 2011; Dalkir, 2011; Dhamdhare, 2015; Gold vd., 2001; Milton, 2007; Nonaka ve Takeuchi, 1995; Wenger ve Snyder, 2000; Wickramasinghe ve Von Lubitz, 2007
	Bilginin dönüştürülmesi	M42, M43, M44, M45, M46, M47, M48, M49, M50	Alavi ve Leidner, 2001; Ammann, 2009; Bhatt, 2000; Cho, 2011; Dalkir, 2011; Gold vd., 2001; Nonaka, 1994; Nonaka ve Takeuchi, 1995; Park, 2006; Sanchez, 2005; Wenger ve Snyder, 2000; Wickramasinghe ve Von Lubitz, 2007
	Bilginin kullanımı	M51, M52, M53, M54, M55, M56, M57, M58, M59, M60	Alavi ve Leidner, 2001; Biloslavo ve Trnavcevic, 2007; Bhatt, 2000; Cho, 2011; Dalkir, 2011; Farkas ve Kiraly, 2009; Gold vd., 2001; Kinyata, 2004; Nonaka ve Takeuchi, 1995; Sanchez, 2005; Wenger ve Snyder, 2000; Wickramasinghe ve Von Lubitz, 2007; Zack, 1999
	Bilginin korunması	M61, M62, M63, M64, M65, M66, M67, M68, M69, M70	Alavi ve Leidner, 2001; Cho, 2011; Dalkir, 2011; Desouza, 2006; Dhamdhare, 2015; Farkas ve Kiraly, 2009; Gold vd., 2001; Nonaka ve Takeuchi, 1995; Wenger ve Snyder, 2000; Wickramasinghe ve Von Lubitz, 2007

Gerçekleştirilen bu değerlendirmeye ilişkin dikkate alınan eşik değerleri ■ Tablo 3'te yer almaktadır. Bu tabloda yer alan eşik değerlere uygun olarak, YBYÖÖ ve YBYAPÖ için DFA süreçleri gerçekleştirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Nicel veri toplama araçları ile veri toplama sürecinde öncelikle, YBYÖÖ ve YBYAPÖ için araştırma evreni olan İstanbul ili devlet üniversiteleri rektörlüklerinden gerekli izinler alınmıştır. Ayrıca, ölçekler için Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden Etik Kurul onayı alınmıştır.

Nicel veriler pilot ve test-tekrar test olmak üzere 2 aşamada toplanmıştır. Her bir aşama için SurveyMonkey adlı çevrimiçi elektronik platform kullanılmıştır. Ölçekler, araştırmacı tarafından, öğrenci ve akademik personel için ayrı ayrı çevrimiçi platforma yapılandırılmıştır. Oluşturulan çevrimiçi bağlantıları ■ Tablo 4'te gösterilmiştir. Bu taboda görüldüğü üzere, YBYÖÖ ve YBYAPÖ için, 3 aşamalı yapılandırma

gerçekleştirilmiştir. Test-tekrar test uygulamalarında her iki ölçek için de Z1 ve Z2 kodlu ikişer farklı yapılandırma gerçekleştirilmiştir. Test-tekrar test uygulaması bağlamında, 2 hafta arayla uygulanan Z1 ve Z2 ölçekleri, katılımcılardan istenen rumuzlar ile eşleştirilmiştir.

YBYÖÖ ve YBYAPÖ'nün her aşaması için oluşturulan bağlantılar, araştırmanın amaç ve kapsamını anlatan kısa bir giriş yazısı sonuna eklenip katılımcılarla paylaşılmıştır. Her bir katılımcının ölçeklere ayırdığı ortalama süreler ■ Tablo 5'te gösterilmiştir. Bu tabloda, çevrimiçi platformdan elde edilen ortalama cevaplama süresi görülmektedir. Buna göre, YBYÖÖ pilot uygulamadaki öğrenci başı ortalama cevaplama süresi 7 dakika, test-tekrar test Z1 uygulamasındaki ortalama süre 11 dakika, Z2'de ise 6 dakika olarak hesaplanmıştır. YBYAPÖ pilot uygulamadaki akademik personel ortalama cevaplama süresi 9 dakika, test-tekrar test Z1 uygulamasındaki ortalama süre 13 dakika, Z2'de ise 7 dakika olarak hesaplanmıştır.

Tablo 2. Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Yeterlilikleri Akademik Personel Ölçeği (YBYAPÖ) boyutları ve yararlanılan kaynaklar.

Ölçek boyutları	Madde no	Kaynaklar
Bilgi yönetimi alt yapı yeterlilikleri	Teknoloji	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8, M9
	Örgütsel yapı	M10 (ters madde), M11, M12, M13, M14, M15, M16, M17, M18, M19
	Örgütsel kültür	M20, M21, M22, M23, M24, M25, M26, M27, M28, M29, M30, M31
Bilgi yönetimi süreç yeterlilikleri	Bilginin edinimi	M32, M33, M34, M35, M36, M37, M35, M36, M37, M38, M39, M40, M41
	Bilginin dönüştürülmesi	M42, M43, M44, M45, M46, M47, M48, M49, M50
	Bilginin kullanımı	M51, M52, M53, M54, M55, M56, M57, M58, M59, M60
	Bilginin korunması	M61, M62, M63, M64, M65, M66, M67, M68, M69, M70

Tablo 3. DFA değerlendirmesinde kullanılan eşik değerler (Büyüköztürk, 2015).

Uyum indeksi	Mükemmel uyum	Kabul edilebilir uyum
χ^2/Sd	$0 \leq \chi^2/Sd \leq 3$	$3 \leq \chi^2/Sd \leq 5$
RMSEA	$.00 \leq RMSEA \leq .05$	$.05 \leq RMSEA \leq .08$
SRMR	$.00 \leq SRMR \leq .05$	$.05 \leq SRMR \leq .08$
CFI	$.95 \leq CFI \leq 1.00$	$.90 \leq CFI \leq .95$

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesi sürecinde doğrulayıcı faktör analizinin gerçekleştirilmesi için MPLUS 6 programı kullanılmıştır. Diğer analizlerin gerçekleştirilmesi için ise SPSS 21 programı kullanılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA), gözlemlenen değişkenler (ör. madde puanları) ve gizli değişkenler veya faktörler arasındaki ilişkiler hakkında ön varsayılara dayalı hipotezleri test etmek için kullanılan ve genellikle ölçme araçlarını geliştirmek ve yapı geçerliliğini ince-

Tablo 4. YBYÖÖ ve YBYAPÖ çevrimiçi bağlantıları.

Ölçek adı	Uygulama aşaması	Çevrimiçi bağlantısı
YBYÖÖ	Pilot uygulama	https://tr.surveymonkey.com/tr/LS5YK3
YBYÖÖ	Test-tekrar test (Z1-Z2)	https://tr.surveymonkey.com/tr/DLLNBFY https://tr.surveymonkey.com/tr/Y59VCQ9
YBYAPÖ	Pilot uygulama	https://tr.surveymonkey.com/tr/W7MJV33
YBYAPÖ	Test-tekrar test (Z1-Z2)	https://tr.surveymonkey.com/tr/YZB3XTN https://tr.surveymonkey.com/tr/Y5Q5NDL

Tablo 5. YBYÖÖ ve YBYAPÖ ortalama cevaplama süreleri.

Ölçek adı	Uygulama aşaması	Cevaplayan kişi sayısı	Ortalama cevaplama süreleri
YBYÖÖ	Pilot uygulama	512	7 dakika
YBYÖÖ	Test-tekrar test	50	Z1: 11 dakika Z2: 6 dakika
YBYAPÖ	Pilot uygulama	300	9 dakika
YBYAPÖ	Test-tekrar test	37	Z1: 13 dakika Z2: 7 dakika

mek için kullanılan istatistiksel bir tekniktir (Brown, 2006). Açımlayıcı faktör analizinde önsel varsayımlar olmamasına rağmen, DFA'da araştırmacı birtakım kuramsal bilgilerden yola çıkarak test edilecek yapıya ait önsel varsayımlar oluşturur. Ayrıca, açımlayıcı faktör analizi iki ve daha fazla düzeyli hiyerarşik yapıya sahip modellerin test edilmesine olanak sağlamaz. Gerçekleştirilen bu çalışmada, maddeler hazırlanırken kuramsal varsayımlarla oluşturulmuş bir modelden yararlanıldığı için ve ayrıca, test edilecek model iki düzeyli hiyerarşik bir yapıya sahip olduğu için DFA kullanılmıştır.

Test-tekrar test güvenilirliğinin test edilmesi için, ön test - son test puanları arasındaki Pearson korelasyonları hesaplanmıştır. Ayrıca, ön test - son test puan ortalamalarının benzer olup olmadığının incelenmesi için eşleştirilmiş gruplar *t* testinden yararlanılmıştır. İç tutarlılığının test edilmesine yönelik her bir alt boyut için Cronbach alfa katsayıları hesaplanmıştır. Ölçüt geçerliğinin test edilmesi için, ölçüt olarak kullanılan test puanları ile bilgi yönetimi süreçlerini ölçmek için kullanılan testlerin alt boyutları arasındaki Pearson korelasyonları hesaplanmıştır. Örneklem grubunun demografik özelliklerinin betimlenmesine yönelik yüzde ve frekans istatistikleri hesaplanmıştır. Anlamlılık testi içeren analizler için $p < 0.05$ düzeyi dikkate alınarak yorumlama yapılmıştır.

Bulgular

YBYÖÖ Geçerlik Analizlerine İlişkin Bulgular

YBYÖÖ yapı geçerliği için, 512 öğrencinin görüşlerine başvurulmuş gerçekleştirilen Doğrulayıcı Faktör Analizine (DFA) ait bulgulara ■ Tablo 6-8'de yer verilmiştir. DFA analizi sonucunda elde edilen faktör yükleri, standart hata değerleri, *t* değerleri ve anlamlılık düzeyleri ■ Tablo 6'da gösterilmiştir. Bu tabloda görüldüğü gibi, her bir maddenin almış olduğu yükler $p < 0.001$ düzeyinde anlamlıdır. Ayrıca, faktör yüklerinin .406 ile .894 arasında değiştiği görülmüştür. Elde edilen bu bulgu, her maddenin, altında yer aldığı gizil değişken (faktör) tarafından anlamlı düzeyde açıklandığını göstermektedir.

Gerçekleştirilen DFA analizine ilişkin gizil değişkenler arasındaki kestirilen ilişkileri gösteren standartlaştırılmış kovaryans değerlerine ■ Tablo 7'de yer verilmiştir. Burada görüldüğü üzere, birinci düzeydeki değişkenlerin ikinci düzeydeki değişkenlerle ve ikinci düzeydeki değişkenlerin kendi aralarındaki ilişkilerin tamamı $p < .001$ düzeyinde anlamlıdır. Bu bulgu, gizil değişkenlerin birbirleriyle ilintili olduğunu göstermektedir.

Gerçekleştirilen DFA analizi sonucunda elde edilen uyum indis değerlerine ■ Tablo 8'de yer verilmiştir.

Model uyum indisleri incelendiğinde, RMSEA, SRMR ve χ^2/Sd değerlerinin iyi düzeyde uyuma işaret ettiği, CFI ve TLI

değerlerinin ise kabul edilebilir eşik değeri olan .90 değerinin altında olduğu görülmüştür. Bu bulgular ışığında 70 maddelik öğrenci formunun yapısal geçerlik taşımadığı, bu sebepten ötürü model veri uyumunu sağlamaya yönelik madde atılması gerektiğine karar verilmiştir.

Bu doğrultuda, madde atımı sürecinde belirlenen kriterler dikkate alınarak ve MPLUS tarafından sunulan model modifikasyon uyarıları incelenerek, gerekli modifikasyonlar yapılmış ve madde yükü düşük olan maddeler teker teker atılarak analizler yenilenmiş ve model veri uyumunu sağladığı noktada madde atımı durdurulmuştur. Nihai olarak öğrenci formu 43 maddeden oluşmuştur.

Bu kriterler ışığında bazı maddeler atılmış ve ikinci aşamada gerçekleştirilen DFA analizleri kapsamında 16. ve 17. maddelerin hata terimleri arasında ilişki oluşturulmuştur. Öğrenci formu için elde edilen standartlaştırılmış yol katsayıları ■ Tablo 9'da yer almaktadır.

Öğrenci nihai formuna ait standartlaştırılmış kovaryans değerleri ise ■ Tablo 10'da yer almaktadır. Görüldüğü üzere, değerlerin tamamı $p < 0.001$ düzeyinde anlamlıdır.

Öğrenci nihai formu için elde edilen uyum indisleri ■ Tablo 11'de yer almaktadır. Bu tablodaki değerler, model veri uyumunun sağlandığına işaret etmektedir.

YBYÖÖ'nün ölçüt geçerliğinin belirlenmesine yönelik 50 kişilik üniversite öğrenci grubuna YBYÖÖ ile Erdem ve İşbaşı (2001) tarafından geliştirilen Eğitim Kurumlarında Örgüt Kültürü ve Öğrenci Alt Kültürünün Algılamaları Ölçeği (ÖKÖAKAÖ) gerekli izin alındıktan sonra eş zamanlı olarak uygulanmıştır. ÖKÖAKAÖ'den elde edilen puanların artması öğrencilerin olumlu örgüt kültürü algılarının artacağı şeklinde yorumlanmaktadır. Olumlu örgüt kültürüne sahip bir yükseköğretim kurumunda bilgi yönetimi yeterliklerinin de artacağı ilgili literatür ışığında bilinmektedir (De Long ve Fahey, 2000; Huber, 2001). Bu sebeple, her iki ölçeğin alt boyut puanları arasındaki pozitif yönlü ilişkilerin YBYÖÖ'nün ölçüt geçerliğine dair kanıt olacağı kabul edilmiştir. Bu doğrultuda her iki ölçeğin alt boyut puanları arasındaki Pearson momentler çarpım korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Elde edilen bulgulara ■ Tablo 12'de yer verilmiştir. Tablo incelendiğinde, YBYÖÖ ve ÖKÖAKAÖ alt boyutları arasındaki ilişkilerin genel olarak $p < 0.05$ ve $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı düzeyde ve pozitif yönlü olduğu görülmektedir. ÖKÖAKAÖ'nün iletişim-ilişki alt boyutu ile YBYÖÖ'nün teknoloji, bilginin korunması, bilginin edinimi ve bilginin dönüştürülmesi alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bir ilişkinin olmadığı belirlenmiştir ($p > 0.05$). Ayrıca, ÖKÖAKAÖ'nün örgütsel yapı-etkinlik alt boyutu ile YBYÖÖ'nün bilginin korunması alt boyutları arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı düzeyde bulunmamıştır ($p > 0.05$).

■ Tablo 6. YBYÖÖ için DFA faktör yükleri.

	Madde #	Faktör yükü	Sh	Faktör yükü/Sh	p
Teknoloji	M1	0.410	0.040	10.243	0.001*
	M2	0.648	0.029	22.224	0.001*
	M3	0.728	0.025	29.280	0.001*
	M4	0.681	0.028	24.668	0.001*
	M5	0.701	0.026	26.737	0.001*
	M6	0.692	0.027	25.658	0.001*
	M7	0.625	0.031	20.290	0.001*
	M8	0.670	0.028	23.829	0.001*
Örgütsel yapı	M9	0.296	0.042	6.981	0.001*
	M10	0.450	0.037	12.067	0.001*
	M11	0.724	0.023	30.949	0.001*
	M12	0.668	0.027	24.929	0.001*
	M13	0.703	0.025	28.474	0.001*
	M14	0.512	0.035	14.730	0.001*
	M15	0.545	0.033	16.364	0.001*
	M16	0.631	0.029	21.777	0.001*
	M17	0.786	0.019	40.457	0.001*
	M18	0.760	0.021	36.007	0.001*
Örgütsel kültür	M19	0.574	0.032	18.119	0.001*
	M20	0.586	0.031	18.826	0.001*
	M21	0.729	0.023	31.847	0.001*
	M22	0.524	0.034	15.386	0.001*
	M23	0.642	0.028	22.832	0.001*
	M24	0.551	0.033	16.816	0.001*
	M25	0.699	0.025	28.252	0.001*
	M26	0.632	0.029	21.847	0.001*
	M27	0.666	0.027	24.690	0.001*
	M28	0.495	0.035	13.990	0.001*
	M29	0.634	0.028	22.274	0.001*
	M30	0.665	0.027	24.840	0.001*
Bilginin edinimi	M31	0.593	0.030	19.578	0.001*
	M32	0.711	0.024	30.043	0.001*
	M33	0.641	0.028	23.045	0.001*
	M34	0.667	0.026	25.396	0.001*
	M35	0.661	0.027	24.790	0.001*
	M36	0.593	0.030	19.536	0.001*
	M37	0.632	0.028	22.323	0.001*
	M38	0.571	0.031	18.171	0.001*
	M39	0.735	0.022	33.215	0.001*
	M40	0.633	0.028	22.458	0.001*
	M41	0.679	0.026	26.532	0.001*
Bilginin dönüştürülmesi	M42	0.697	0.024	28.526	0.001*
	M43	0.653	0.027	24.163	0.001*
	M44	0.646	0.027	23.602	0.001*
	M45	0.612	0.029	20.839	0.001*
	M46	0.597	0.030	19.817	0.001*
	M47	0.690	0.025	27.674	0.001*
	M48	0.693	0.025	28.104	0.001*
	M49	0.686	0.025	27.221	0.001*
	M50	0.719	0.023	31.141	0.001*
	Bilginin kullanımı	M51	0.656	0.027	24.511
M52		0.649	0.027	23.876	0.001*
M53		0.656	0.027	24.472	0.001*
M54		0.700	0.024	28.932	0.001*
M55		0.713	0.023	30.563	0.001*
M56		0.696	0.024	28.517	0.001*
M57		0.681	0.025	26.922	0.001*
M58		0.682	0.025	26.937	0.001*
M59		0.718	0.023	31.043	0.001*
M60		0.674	0.026	26.015	0.001*
Bilginin korunması		M61	0.583	0.033	17.913
	M62	0.580	0.033	17.718	0.001*
	M63	0.599	0.032	18.849	0.001*
	M64	0.624	0.031	20.375	0.001*
	M65	0.691	0.027	25.987	0.001*
	M66	0.385	0.041	9.463	0.001*
	M67	0.644	0.029	22.073	0.001*
	M68	0.637	0.030	21.289	0.001*
	M69	0.527	0.035	15.013	0.001*
	M70	0.681	0.027	25.058	0.001*

*p<0.001.

Tablo 7. DFA analizine göre YBYÖÖ için boyutlar arası ilişkiler.

	Altyapı yeterlikleri	Süreç yeterlikleri
Teknoloji	0.719*	-
Örgütsel yapı	0.922*	-
Örgütsel kültür	0.945*	-
Bilginin edinimi	-	0.955*
Bilginin dönüştürülmesi	-	0.971*
Bilginin kullanımı	-	0.961*
Bilginin korunması	-	0.791*
Altyapı yeterlikleri	-	0.917*
Süreç yeterlikleri	0.917*	-

* $p < 0.001$.

YBYÖÖ Güvenirlik Analizlerine İlişkin Bulgular

YBYÖÖ nihai formuna ait Cronbach alfa değerleri **Tablo 13**'te yer almaktadır. Burada görüldüğü üzere, öğrenci for-

Tablo 9. Nihai öğrenci formuna ait yol katsayıları.

	Madde #	Faktör yükü	Sh	Faktör yükü/Sh	p	
Teknoloji	M3	0.731	0.026	28.114	0.001*	
	M4	0.705	0.027	25.722	0.001*	
	M5	0.730	0.026	28.246	0.001*	
	M6	0.653	0.030	21.565	0.001*	
	M8	0.649	0.031	21.277	0.001*	
Örgütsel yapı	M9	0.304	0.043	7.071	0.001*	
	M11	0.710	0.025	27.923	0.001*	
	M13	0.685	0.027	25.504	0.001*	
	M15	0.559	0.034	16.637	0.001*	
	M16	0.643	0.029	21.833	0.001*	
	M17	0.804	0.020	40.335	0.001*	
	Örgütsel kültür	M21	0.723	0.024	29.803	0.001*
M23		0.630	0.030	21.247	0.001*	
M25		0.698	0.026	27.237	0.001*	
M26		0.598	0.031	19.109	0.001*	
M27		0.637	0.029	21.763	0.001*	
M29		0.642	0.029	22.156	0.001*	
M30		0.685	0.026	25.901	0.001*	
Bilginin edinimi		M32	0.710	0.024	29.539	0.001*
	M33	0.634	0.029	22.246	0.001*	
	M34	0.668	0.027	25.094	0.001*	
	M35	0.663	0.027	24.584	0.001*	
	M37	0.632	0.029	22.149	0.001*	
	M39	0.736	0.022	32.764	0.001*	
	M40	0.632	0.029	22.098	0.001*	
	M41	0.684	0.026	26.662	0.001*	
	Bilginin dönüştürülmesi	M42	0.682	0.026	26.198	0.001*
		M47	0.703	0.025	28.170	0.001*
M48		0.706	0.025	28.699	0.001*	
M49		0.711	0.025	28.539	0.001*	
M50		0.736	0.023	31.965	0.001*	
Bilginin kullanımı		M54	0.689	0.025	27.215	0.001*
	M55	0.710	0.024	29.531	0.001*	
	M56	0.706	0.024	29.004	0.001*	
	M57	0.695	0.025	27.734	0.001*	
	M58	0.701	0.025	28.293	0.001*	
	M59	0.734	0.023	32.288	0.001*	
	M60	0.686	0.026	26.603	0.001*	
	Bilginin korunması	M63	0.644	0.031	20.481	0.001*
		M64	0.667	0.030	21.931	0.001*
M65		0.716	0.027	26.220	0.001*	
M67		0.608	0.033	18.468	0.001*	
M70		0.660	0.031	21.611	0.001*	

* $p < 0.001$.

Tablo 8. YBYÖÖ model uyum indisleri.

χ^2	Sd	χ^2/Sd	CFI	TLI	RMSEA	SRMR
5358.68	2337	2.058	0.856	0.852	0.045	0.045

mu için testin genelinden elde edilen güvenilirlik değeri .849 ile .972 arasında değişmektedir. Domino ve Domino (2006), güvenilirlik katsayısı değerlerinin .70 ve üzerinde olması durumunda ölçeklerin güvenilir olduğunu belirtmiştir. Buradan hareketle, bilgi yönetimi yeterlilikleri ölçeklerinden elde edilen puanların öğrenci formu için güvenilir olduğu söylenebilir.

YBYÖÖ'nün test-tekrar test güvenilirliğinin belirlenebilmesi için geliştirilen ölçek formu iki hafta ara ile üniversite öğrencilerine dağıtılmıştır. Öğrencilerin verdikleri yanıtlara göre, ön test uygulamasında ve son test uygulamasında elde ettikleri puanların aritmetik ortalamaları arasında istatistiksel olarak an-

lamlı düzeyde farklılaşma olup olmadığının belirlenebilmesi için, her bir alt boyut için eşleştirilmiş gruplar *t* testleri gerçekleştirilmiştir. Bu analizlerde ön test ve son test puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde bir farklılaşma olmaması istendik bir durumdur. Bir başka deyişle, anlamlılık değerlerinin $p>0.05$ düzeyinde olması beklenmektedir. Gerçekleştirilen bu analizler için elde edilen bulgular ■ Tablo 14’te yer almaktadır. Elde edilen bulgular, alt boyutların tamamı için ön test puan ortalamaları ile son test puan ortalamaları arasındaki aritmetik ortalama farkının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığını göstermektedir ($p>0.05$).

Test-tekrar test güvenilirliğinin sağlanması ön test ve son test uygulamalarından elde edilen puan ortalamalarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmamasının yanında elde edilen bu puanların anlamlı düzeyde ilişkili olmasını gerektirmektedir. Bu sebeple ön test ve son test uygulamalarından elde edilen puanlar arasındaki Pearson momentler çarpım korelasyon katsayıları hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular ■ Tablo 15’te yer almaktadır. Tabloda görüldüğü gibi, alt boyutların tamamı için ön test ve son test uygulamalarından elde edilen puan ortala-

■ **Tablo 10.** Nihai öğrenci formuna ait standartlaştırılmış kovaryans değerleri.

	Altyapı yeterlikleri	Süreç yeterlikleri
Teknoloji	0.710*	-
Örgütsel yapı	0.915*	-
Örgütsel kültür	0.944*	-
Bilginin edinimi	-	0.957*
Bilginin dönüştürülmesi	-	0.959*
Bilginin kullanımı	-	0.952*
Bilginin korunması	-	0.748*
Altyapı yeterlikleri	-	0.922*
Süreç yeterlikleri	0.962*	-
M16 ← → M17 = 0.591*		

* $p<0.001$.

■ **Tablo 11.** YBYÖÖ nihai formu modifikasyon yapılmış model uyum indisleri.

χ^2	Sd	χ^2/Sd	CFI	TLI	RMSEA	SRMR
1724.87	851	2.027	0.918	0.913	0.045	0.041

■ **Tablo 12.** YBYÖÖ’nün yapı geçerliğinin belirlenmesine yönelik eğitim kurumlarında ÖKÖAKAÖ’nün alt boyutları arasındaki ilişkilerin belirlenmesi için hesaplanan Pearson korelasyonları.

	Aidiyet	Semboller	Güç mesafesi	İletişim ilişkisi	Örgütsel yapı etkinliği
Teknoloji	0.310*	0.346*	0.526**	0.031	0.284*
Örgütsel yapı	0.647**	0.528**	0.578**	0.291*	0.540**
Örgütsel kültür	0.638**	0.497**	0.586**	0.322*	0.518**
Bilginin edinimi	0.706**	0.600**	0.628**	0.235	0.495**
Bilginin dönüştürülmesi	0.625**	0.618**	0.765**	0.052	0.374**
Bilginin kullanımı	0.626**	0.506**	0.631**	0.303*	0.501**
Bilginin korunması	0.567**	0.466**	0.679**	0.106	0.201

* $p<0.05$; ** $p<0.01$.

■ **Tablo 13.** YBYÖÖ nihai formu iç tutarlık katsayıları.

Alt boyutlar	Öğrenci			
	Madde #	<i>r</i>	Madde #	<i>r</i>
Teknoloji	8	0.849	5	0.788
Örgütsel yapı	10	0.850	6	0.813
Örgütsel kültür	12	0.881	7	0.854
Bilginin edinimi	11	0.887	8	0.867
Bilginin dönüştürülmesi	9	0.878	5	0.833
Bilginin kullanımı	10	0.897	7	0.872
Bilginin korunması	10	0.845	5	0.791
Altyapı yeterlikleri	41	0.952	26	0.935
Süreç yeterlikleri	29	0.945	17	0.924
Ölçek toplam	70	0.971	43	0.960

■ **Tablo 14.** YBYÖÖ'nün ön-son test puan ortalamalarının eşleştirilmiş gruplar *t* testi ile karşılaştırılması.

Alt boyutlar	Grup	χ	SS	<i>t</i>	Sd	<i>p</i>
Teknoloji	Ön	16.79	3.07	0.814	47	0.420
	Son	16.44	3.52			
Ön-örgütsel yapı	Ön	23.10	5.00	0.333	47	0.741
	Son	22.94	4.55			
Örgütsel kültür	Ön	20.46	4.34	1.656	47	0.104
	Son	19.71	4.64			
Bilginin edinimi	Ön	26.69	5.70	0.268	47	0.790
	Son	26.48	5.52			
Bilginin dönüştürülmesi	Ön	17.92	3.22	-0.051	47	0.959
	Son	17.94	3.39			
Bilginin kullanımı	Ön	24.56	5.37	0.120	47	0.905
	Son	24.50	4.85			
Bilginin korunması	Ön	17.58	3.94	-0.232	47	0.817
	Son	17.71	3.75			

maları arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür ($p < 0.01$). Elde edilen bu bulgular YBYÖÖ'nün test-tekrar test güvenilirliğine sahip olduğunu; bir başka ifadeyle, kararlı sonuçlar verebildiğini göstermektedir.

YBYAPÖ Geçerlik Analizlerine İlişkin Bulgular

YBYAPÖ'nün yapı geçerliğinin belirlenmesine yönelik 70 maddeden oluşan form için DFA gerçekleştirilmiştir. Akademik form için 300 akademisyenin görüşlerine başvurularak gerçekleştirilen DFA analizine ait bulgular ■ Tablo 16–18'de gösterilmiştir.

Gerçekleştirilen bu DFA analizi sonucunda elde edilen faktör yükleri, standart hata değerleri, *t* değerleri ve anlamlılık düzeyleri ■ Tablo 16'da yer almaktadır. Bu tabloda görüldüğü gibi, her bir maddenin almış olduğu yükler $p < 0.001$ dü-

zeyinde anlamlıdır. Ayrıca faktör yüklerinin .406 ile .894 arasında değiştiği görülmüştür. Elde edilen bu bulgu, her maddenin anlamlı düzeyde altında yer aldığı gizil değişken (faktör) tarafından anlamlı düzeyde açıklandığını göstermektedir.

Gerçekleştirilen DFA analizine ilişkin gizil değişkenler (birinci ve ikinci düzey alt boyutlar) arasındaki ilişkileri gösteren standartlaştırılmış kovaryans değerleri ■ Tablo 17'de yer almaktadır. Daha önce de belirtildiği üzere, hiyerarşik bir yapıya sahip olan YBYAPÖ için 7 tane alt boyut birinci düzeydeki gizil değişkenleri oluşturmaktadır. İkinci düzeyde ise iki tane gizil değişken bulunmaktadır. Tabloda birinci düzeydeki gizil değişkenlerin ikinci düzeydeki üst gizil değişkenlerle aralarındaki ilişkiler ve ikinci düzeydeki gizil değişkenlerin kendi aralarındaki ilişki ($r = .970$) gösterilmektedir. ■ Tablo 17'de görüldüğü üzere, YBYAPÖ ölçeğinin alt boyutları olan gizil değişkenler arasındaki ilişkilerin tamamı $p < .01$ düzeyinde anlamlıdır. Son aşamada ise gerçekleştirilen DFA analizine ilişkin uyum indisleri değerlendirilmiştir. Gerçekleştirilen DFA analizine ilişkin elde edilen bu değerler ■ Tablo 18'de yer almaktadır. Gerçekleştirilen DFA analizi sonucunda elde edilen uyum indisleri incelendiğinde, RMSEA ve SRMR değerlerinin kabul edilebilir düzeyde uyuma işaret ettiği, χ^2/Sd uyum indis değerinin mükemmel düzeyde uyuma işaret ettiği, diğer taraftan, CFI ve TLI değerlerinin ise model uyumunun sağlanmadığına işaret ettiği ortaya çıkmıştır. Elde edilen model uyum indisleri bir bütün olarak ele alındığında, varsayılan modelin, veriler tarafından doğrulanmadığı görülmektedir.

Daha sonrasında birtakım modifikasyonlar gerçekleştirilmiş ve bu modifikasyonlar kapsamında, MPLUS tarafından

■ **Tablo 15.** YBYÖÖ'nün ön test-son test puanları arasındaki ilişkinin Pearson korelasyonu ile belirlenmesi.

Alt boyutlar	Son test puanları
Ön teknoloji	0.589*
Ön örgütsel yapı	0.741*
Ön örgütsel kültür	0.758*
Ön bilginin edinimi	0.541*
Ön bilginin dönüştürülmesi	0.635*
Ön bilginin kullanımı	0.754*
Ön bilginin korunması	0.531*

* $p < 0.01$.

■ Tablo 16. YBYAPÖ için DFA faktör yükleri.

	Madde #	Faktör yükü	Sh	Faktör yükü/Sh	p
Teknoloji	M1	0.566	0.043	13.138	0.001*
	M2	0.588	0.042	14.069	0.001*
	M3	0.671	0.035	19.070	0.001*
	M4	0.776	0.027	28.757	0.001*
	M5	0.685	0.034	19.884	0.001*
	M6	0.718	0.032	22.656	0.001*
	M7	0.758	0.029	26.038	0.001*
	M8	0.778	0.028	28.242	0.001*
	M9	0.754	0.028	26.523	0.001*
Örgütsel yapı	M10	0.504	0.045	11.315	0.001*
	M11	0.584	0.040	14.786	0.001*
	M12	0.771	0.025	30.752	0.001*
	M13	0.673	0.033	20.272	0.001*
	M14	0.752	0.027	28.147	0.001*
	M15	0.602	0.038	15.700	0.001*
	M16	0.712	0.030	23.629	0.001*
	M17	0.810	0.022	37.479	0.001*
	M18	0.814	0.021	38.435	0.001*
M19	0.822	0.020	40.212	0.001*	
Örgütsel kültür	M20	0.726	0.028	25.502	0.001*
	M21	0.758	0.026	29.471	0.001*
	M22	0.809	0.021	38.314	0.001*
	M23	0.724	0.029	25.367	0.001*
	M24	0.749	0.027	28.243	0.001*
	M25	0.818	0.020	40.356	0.001*
	M26	0.784	0.023	33.348	0.001*
	M27	0.833	0.019	43.733	0.001*
	M28	0.814	0.021	38.939	0.001*
	M29	0.755	0.026	29.119	0.001*
	M30	0.682	0.032	21.290	0.001*
M31	0.833	0.019	44.346	0.001*	
Bilginin edinimi	M32	0.630	0.036	17.440	0.001*
	M33	0.782	0.024	32.868	0.001*
	M34	0.700	0.031	22.752	0.001*
	M35	0.810	0.021	37.992	0.001*
	M36	0.793	0.023	34.825	0.001*
	M37	0.701	0.031	22.839	0.001*
	M38	0.733	0.028	26.083	0.001*
	M39	0.836	0.019	44.164	0.001*
	M40	0.653	0.034	18.933	0.001*
	M41	0.707	0.030	23.379	0.001*
	Bilginin dönüştürülmesi	M42	0.800	0.022	36.614
M43		0.785	0.023	33.952	0.001*
M44		0.770	0.024	31.494	0.001*
M45		0.769	0.025	31.196	0.001*
M46		0.763	0.025	30.342	0.001*
M47		0.847	0.017	48.814	0.001*
M48		0.851	0.017	50.044	0.001*
M49		0.859	0.016	52.770	0.001*
M50		0.840	0.018	46.572	0.001*
Bilginin kullanımı		M51	0.833	0.019	44.581
	M52	0.856	0.017	51.868	0.001*
	M53	0.818	0.020	40.797	0.001*
	M54	0.884	0.014	64.718	0.001*
	M55	0.894	0.013	70.411	0.001*
	M56	0.842	0.018	46.993	0.001*
	M57	0.846	0.017	48.384	0.001*
	M58	0.780	0.024	32.936	0.001*
	M59	0.792	0.023	35.213	0.001*
	M60	0.791	0.023	34.940	0.001*
Bilginin korunması	M61	0.818	0.022	38.041	0.001*
	M62	0.812	0.022	36.592	0.001*
	M63	0.842	0.019	43.368	0.001*
	M64	0.812	0.022	36.335	0.001*
	M65	0.799	0.023	34.755	0.001*
	M66	0.406	0.050	8.108	0.001*
	M67	0.698	0.031	22.177	0.001*
	M68	0.731	0.029	24.931	0.001*
	M69	0.626	0.037	16.943	0.001*
	M70	0.807	0.023	35.845	0.001*

*p<0.001.

■ **Tablo 17.** DFA analizine göre YBYAPÖ için boyutlar arası ilişkiler.

	Altyapı yeterlikleri	Süreç yeterlikleri
Teknoloji	0.674*	-
Örgütsel yapı	0.967*	-
Örgütsel kültür	0.975*	-
Bilginin edinimi	-	0.971*
Bilginin dönüştürülmesi	-	0.985*
Bilginin kullanımı	-	0.955*
Bilginin korunması	-	0.852*
Altyapı yeterlikleri	-	0.970*
Süreç yeterlikleri	0.970*	-

* $p < 0.001$.

sunulan öneriler dikkate alınarak, maddeler arasında (M18 ve M19 hata terimleri arasında, M46 ve M47 hata terimleri arasında, M48 ve M49 hata terimleri arasında ve M2 ve M3 hata terimleri arasında) birtakım modifikasyonlar sırasıyla teker teker gerçekleştirilmiştir. Ayrıca ilk analizler neticesinde yer aldığı alt boyut ile arasındaki faktör yükü düşük olan maddeler sırası ile atılarak analizler yinelenmiştir. Bu modifikasyonlar ve madde atımı gerçekleştirildikten sonra, model veri uyumu tekrardan test edilmiş; yukarıda belirtilen kriterlere göre, madde atımı yapılarak ölçeğe nihai hali verilmiş; nihai olarak akademik form 50 maddeden oluşmuştur. Nihai forma ait yol katsayıları ■ Tablo 19'da yer almaktadır. Burada görüldüğü üzere, maddelerin tamamı için yol katsayılarına ait gerçekleştirilmiş t testleri $p < 0.01$ düzeyinde anlamlıdır. Ayrıca, maddelerin tamamı ilgili alt boyuttan elde ettikleri faktör yüklerinin .6 ve üzerinde olduğu görülmektedir. Bir başka deyişle, gizil yapılar altlarında yer alan maddenin en az %60'ını açıklayabilmektedir.

Oluşturulan nihai forma ait standartlaştırılmış kovaryans değerleri ■ Tablo 20'de yer almaktadır. Tabloda görüldüğü üzere, alt boyutların üst boyutlarla ilişkileri ve üst boyutların kendi aralarındaki ilişkilerin tamamı $p < 0.01$ düzeyinde anlamlıdır. Ayrıca oluşturulan modifikasyonlar için de benzer anlamlılık düzeyinde ilişkiler elde edilmiştir. Akademisyen formunun nihai uyum indisleri ■ Tablo 21'de yer almaktadır. Tablodaki değerler incelendiğinde, model uyum indislerinin yukarıda belirtilen kriterler ışığında model veri uyumunun sağlandığına işaret ettiği söylenebilir.

■ **Tablo 18.** YBYAPÖ model uyum indisleri.

χ^2	Sd	χ^2/Sd	CFI	TLI	RMSEA	SRMR
5358.68	2337	2.250	0.839	0.833	0.066	0.059

Ölçüt geçerliğinin belirlenmesine yönelik YBYAPÖ ile İra ve Şahin (2011) tarafından geliştirilen Örgüt Kültürü Ölçeği (ÖKÖ) gerekli izin alındıktan sonra, eş zamanlı olarak uygulanmış ve alt boyutları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. İlgili alanyazın, örgütlerde bilgi yönetimi ile örgütsel kültür arasında korelasyonun olduğunu ve başarı kültürü ile destek kültürünün bilgi yönetimini olumlu yönde etkilediğini göstermektedir (Jarvenpaa ve Staples 2001; Wang ve Noe, 2010). ÖKÖ'den elde edilen puanlar arttıkça, ilgili alt boyuta yönelik algılar da olumlu yönde değişmektedir. Bu sebeple, başarı kültürü ve destek kültürü alt boyutları ile YBYAPÖ alt boyutları arasında pozitif yönlü ilişkilerin olması YBYAPÖ'nün ölçüt geçerliğine yönelik bir kanıt olacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda hesaplanan Pearson momentler çarpım korelasyon katsayıları ■ Tablo 22'de yer almaktadır. Bu tabloda görüldüğü gibi, YBYAPÖ alt boyut puanları ile ÖKÖ'nün başarı kültürü ve destek kültürü alt boyut puanları arasında hesaplanan korelasyon değerlerinin istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü olduğu görülmektedir ($p < 0.01$). Elde edilen bu anlamlı sonuçların, YBYAPÖ'nün ölçüt geçerliğini destekler nitelikte olduğu söylenebilir.

YBYAPÖ Güvenirlik Analizlerine İlişkin Bulgular

YBYAPÖ'nün iç tutarlık düzeyinin belirlenmesine yönelik Cronbach alfa değerleri hesaplanmıştır. Elde edilen bulgular ■ Tablo 23'te gösterilmiştir. YBYAPÖ için güvenilirlik değerleri incelenmiştir. Akademik personel formu için testin genelinden elde edilen güvenilirlik değeri .985 olarak kestirilmiştir. Alt boyutlar için kestirilen güvenilirlik değerleri ise .897 ile .975 arasında değişmektedir. Domino ve Domino (2006), güvenilirlik katsayısı değerlerinin .70 ve üzerinde olması durumunda ölçeklerin güvenilir olduğunu belirtmiştir. Buradan hareketle, YBYAPÖ'den elde edilen puanların akademik form için güvenilir olduğu söylenebilir.

YBYAPÖ'nün kararlı sonuçlar verip vermediğini belirlemeye yönelik test-tekrar test güvenilirliği incelenmiştir. Bu doğrultuda geliştirilen ölçek formu iki hafta ara ile üniversitelerde görev yapan öğretim elemanlarına dağıtılarak görüşlerine başvurulmuştur. Öğretim elemanlarının verdikleri yanıtlara göre, ön test ve son test uygulamasında elde ettikleri puanların aritmetik ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşma olmaması beklenmektedir. Geliştirilen eşleştirilmiş gruplar t testi için elde edilen bulgular ■ Tablo 24'te yer almaktadır. Tabloda yer alan bulgular incelendiğinde, YBYAPÖ'nün bilginin edinimi alt boyutu için ön test ve son test uygulamalarında elde edilen aritmetik puan ortalamalarının anlamlı düzeyde farklılaştığı görülmüştür ($p < 0.01$). Gözlenen bu farklılaşma son test puanlarının lehine-

■ **Tablo 19.** Nihai akademisyen formu için yol katsayıları.

	Madde #	Faktör yükü	Sh	Faktör yükü/Sh	p
Teknoloji	M4	0.692	0.058	12.034	0.001*
	M6	0.623	0.058	10.712	0.001*
	M7	0.867	0.047	18.514	0.001*
	M8	0.889	0.046	19.524	0.001*
	M9	0.711	0.049	14.519	0.001*
Örgütsel yapı	M12	0.800	0.051	15.696	0.001*
	M14	0.676	0.045	14.995	0.001*
	M15	0.622	0.055	11.288	0.001*
	M17	0.796	0.048	16.510	0.001*
	M18	0.900	0.053	17.032	0.001*
Örgütsel kültür	M19	0.776	0.045	17.363	0.001*
	M21	0.757	0.049	15.448	0.001*
	M22	0.916	0.053	17.264	0.001*
	M24	0.819	0.055	14.923	0.001*
	M25	0.854	0.049	17.380	0.001*
Bilginin edinimi	M26	0.792	0.048	16.371	0.001*
	M27	0.886	0.053	16.588	0.001*
	M28	0.870	0.054	15.979	0.001*
	M31	0.884	0.050	17.522	0.001*
	Bilginin dönüştürülmesi	M33	0.698	0.044	15.744
M35		0.799	0.048	16.646	0.001*
M36		0.774	0.047	16.428	0.001*
M38		0.700	0.049	14.344	0.001*
M39		0.839	0.047	17.679	0.001*
Bilginin kullanımı	M41	0.675	0.049	13.872	0.001*
	M42	0.796	0.048	16.625	0.001*
	M43	0.766	0.047	16.272	0.001*
	M44	0.721	0.046	15.770	0.001*
	M45	0.721	0.046	15.695	0.001*
	M46	0.674	0.044	15.474	0.001*
	M47	0.814	0.045	18.101	0.001*
	M48	0.792	0.043	18.293	0.001*
	M49	0.797	0.043	18.609	0.001*
	M50	0.807	0.045	17.935	0.001*
Bilginin korunması	M51	0.786	0.044	17.718	0.001*
	M52	0.814	0.044	18.490	0.001*
	M53	0.758	0.044	17.219	0.001*
	M54	0.848	0.043	19.526	0.001*
	M55	0.885	0.045	19.845	0.001*
	M56	0.867	0.048	17.969	0.001*
	M57	0.876	0.048	18.146	0.001*
	M58	0.710	0.044	15.985	0.001*
	M59	0.784	0.048	16.396	0.001*
	M60	0.771	0.047	16.366	0.001*
Bilginin korunması	M61	0.761	0.049	15.603	0.001*
	M62	0.722	0.047	15.218	0.001*
	M63	0.754	0.046	16.381	0.001*
	M64	0.680	0.045	14.985	0.001*
	M65	0.719	0.044	16.465	0.001*
	M70	0.786	0.046	17.032	0.001*

* $p < 0.001$.

dir. Elde edilen bu bulgu, bilginin edinilmesi alt boyutu için YBYAPÖ'nün kararlı sonuçlar veremediğini göstermektedir. Diğer taraftan ölçeğin diğer alt boyutları için, ön test-son test uygulamalarından elde edilen puan ortalamaları arasındaki farklılaşmanın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı

görülmüştür ($p > 0.05$). Elde edilen bu bulgular YBYAPÖ'nün bilginin edinimi alt boyutu hariç diğer alt boyutlar için kararlı sonuçlar verdiğini destekler niteliktedir.

YBYAPÖ'nün kararlı sonuçlar vermesi, bir başka deyişle, güvenilirliğinin bir diğer göstergesi ön test ve son test uygu-

■ **Tablo 20.** Nihai akademisyen formu için standartlaştırılmış kovaryans değerleri.

	Altyapı yeterlikleri	Süreç yeterlikleri
Teknoloji	0.626*	-
Örgütsel yapı	0.978*	-
Örgütsel kültür	0.971*	-
Bilginin edinimi	-	0.979*
Bilginin dönüştürülmesi	-	0.986*
Bilginin uygulanması	-	0.956*
Bilginin korunması	-	0.868*
Altyapı yeterlikleri	-	0.962*
Süreç yeterlikleri	0.962*	-
M18 ← → M19 = 0.338*		
M46 ← → M47 = 0.239*		
M48 ← → M49 = 0.189*		
M2 ← → M3 = 0.219*		

* $p < 0.001$.

■ **Tablo 21.** YBYAPÖ nihai formu modifikasyon yapılmış model uyum indisleri.

χ^2	Sd	χ^2/Sd	CFI	TLI	RMSEA	SRMR
2502.64	1163	2.152	0.907	0.902	0.062	0.041

■ **Tablo 22.** YBYAPÖ'nün yapı geçerliğinin belirlenmesine yönelik ÖKÖ'nün alt boyutları arasındaki ilişkilerin belirlenmesi için hesaplanan Pearson korelasyonları.

	Güç kültürü	Başarı kültürü	Destek kültürü
Ön teknoloji	0.126	0.539*	0.494*
Ön örgütsel yapı	0.128	0.677*	0.522*
Ön örgütsel kültür	0.189	0.705*	0.646*
Ön bilginin edinimi	0.181	0.684*	0.573*
Ön bilginin dönüştürülmesi	0.171	0.750*	0.571*
Ön bilginin kullanımı	0.109	0.801*	0.710*
Ön bilginin korunması	0.144	0.568*	0.403*

* $p < 0.01$.

■ **Tablo 23.** YBYAPÖ nihai formu için iç tutarlık katsayıları.

Alt boyutlar	Akademik personel			
	Madde #	r	Madde #	r
Teknoloji	9	0.896	5	0.877
Örgütsel yapı	10	0.906	6	0.890
Örgütsel kültür	12	0.947	8	0.935
Bilginin edinimi	10	0.922	6	0.899
Bilginin dönüştürülmesi	9	0.945	9	0.945
Bilginin kullanımı	10	0.958	10	0.958
Bilginin korunması	10	0.921	6	0.924
Altyapı yeterlikleri	41	0.972	25	0.964
Süreç yeterlikleri	29	0.975	25	0.976
Ölçek toplam	70	0.985	50	0.983

■ **Tablo 24.** YBYAPÖ'nün ön-son test puan ortalamalarının eşleştirilmiş gruplar t testi ile karşılaştırılması.

Alt boyutlar	Grup	\bar{x}	SS	t	Sd	p
Teknoloji	Ön	18.04	3.99	-1.151	46	0.256
	Son	18.47	4.00			
Ön-örgütsel yapı	Ön	20.89	4.23	-1.567	46	0.124
	Son	21.51	3.94			
Örgütsel kültür	Ön	29.68	5.42	-0.205	46	0.838
	Son	29.77	4.86			
Bilginin edinimi	Ön	21.26	3.91	-2.795	46	0.008*
	Son	22.17	3.39			
Bilginin dönüştürülmesi	Ön	31.87	5.55	-1.758	46	0.085
	Son	32.68	5.00			
Bilginin kullanımı	Ön	36.38	6.38	0.751	46	0.457
	Son	36.04	6.80			
Bilginin korunması	Ön	21.23	3.67	0.615	46	0.542
	Son	20.98	3.63			

* $p < 0.01$.

lamaları neticesinde elde edilen puanların anlamlı düzeyde ilişkili olmasıdır. Bu doğrultuda ön test ve son test uygulamalarından elde edilen puanlar arasındaki Pearson momentler çarpım korelasyon katsayılarına bakılmıştır. Elde edilen korelasyon katsayılarına Tablo 25'te yer verilmiştir. Görüldüğü üzere, gerçekleştirilen ön test - son test uygulamaları neticesinde YBYAPÖ'nün alt boyutlarının tamamı için bu puanların istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü ilişki içerisinde olduğu belirlenmiştir ($p<0.01$).

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmanın amacı, İstanbul ili bağlamında devlet üniversitelerinde bilgi yönetimi yeterliliklerini lisans öğrencileri ve akademik personel açısından incelemek amacıyla geçerli ve güvenilir YBYÖÖ ile YBYAPÖ'yü geliştirmektir. YBYÖÖ ve YBYAPÖ için, alandan uzmanlar tarafından görüş alınmış ve alınan geri bildirimler neticesinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Ölçeklerin geliştirilmesi sürecinde, DFA kullanılmıştır. Maddelerin ölçüm özelliklerini kuvvetlendirmek amacıyla; Jarvis ve diğerleri (2003) tarafından da desteklenen istatistiksel verilere göre madde atılması süreci işletilmiş ve böylelikle ölçekler arındırılmıştır (Frohlich, 2002). İlgili alanyazın incelendiğinde madde atılması sürecinde dikkate alınması gereken üç nokta olduğu görülmektedir: Geçerlik, güvenilirlik ve kabul edilebilir en düşük madde sayısı. Kabul edilebilir en düşük madde sayısına karar vermek ve bu bağlamda bir maddenin atılıp atılmamasına karar vermek araştırmacının yargılarıyla şekillenmektedir. Ölçekteki boyut sayısı, maddelerin içeriği ve ölçeğin hitap ettiği kitle bu sayıyı belirleyebilmektedir. Geçerlik ve güvenilirliğe dair yargılar ise istatistiksel süreçlerle gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, istatistiksel işlemlerin gerçekleştirilmesi sürecinde belirlenen ölçütler için de genel geçer kurallar bulunmamakta ve bu ölçütleri oluşturan eşik değerler araştırmacılar tarafından belirlenmektedir (Wieland, Durach, Kembro ve Treiblmaier, 2017).

YBYÖÖ yapı geçerliliği bakımından, 512 öğrencinin görüşlerine başvurularak gerçekleştirilen DFA'ya ait bulgular sonucunda, her bir maddenin almış olduğu yüklerin .406 ile .894 arasında değiştiği ve $p<0.001$ düzeyinde anlamlı olduğu tespit edilmiştir. YBYÖÖ model uyum indisleri bakımından, gerekli madde arındırması yapıldıktan sonra, elde edilen 43 maddenin χ^2/Sd , CFI, TLI, RMSEA ve SRMR değerlerinin ise kabul edilebilir düzeyde olduğu saptanmıştır. YBYÖÖ'nün ölçüt geçerliliğinin belirlenmesine yönelik 50 kişilik üniversite öğrenci grubuna YBYÖÖ ile Erdem ve İşbaşı (2001) tarafından geliştirilen Eğitim Kurumlarında Örgüt Kültürü ve Öğrenci Alt Kültürünün Algılamaları Ölçeği

■ **Tablo 25.** YBYAPÖ'nün ön test-son test puanları arasındaki ilişkinin Pearson korelasyonu ile belirlenmesi.

Alt boyutlar	Son test puanları
Ön teknoloji	0.799*
Ön örgütsel yapı	0.784*
Ön örgütsel kültür	0.853*
Ön bilginin edinimi	0.820*
Ön bilginin dönüştürülmesi	0.826*
Ön bilginin kullanımı	0.891*
Ön bilginin korunması	0.696*

* $p<0.01$.

(ÖKÖAKAÖ) eş zamanlı olarak uygulanmıştır. YBYÖÖ ve ÖKÖAKAÖ alt boyutları arasındaki ilişkilerin genel olarak $p<0.05$ ve $p<0.01$ düzeyinde anlamlı düzeyde ve pozitif yönlü olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

YBYÖÖ güvenilirlik analizi sonucunda elde edilen güvenilirlik değeri .849 ile .972 arasında değişmektedir. Bilgi yönetimi yeterlilikleri ölçeklerinden elde edilen puanların güvenilir olduğu söylenebilir (Domino ve Domino, 2006). YBYÖÖ test-tekrar test güvenilirliği analizi sonucunda, alt boyutların tamamı için ön test ve son test uygulamalarından elde edilen puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu görülmüştür ($p<0.01$). Bir başka deyişle, YBYÖÖ'nün test-tekrar test güvenilirliğine sahip olduğu ve kararlı sonuçlar verebildiği saptanmıştır. YBYÖÖ model uyum indisleri bakımından, gerekli madde arındırması yapıldıktan sonra, elde edilen 43 maddenin χ^2/Sd , CFI, TLI, RMSEA ve SRMR değerlerinin ise kabul edilebilir düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

YBYAPÖ yapı geçerliliği açısından, 300 akademisyenin görüşlerine başvurularak gerçekleştirilen DFA analizine ait bulgular, her bir maddenin almış olduğu yüklerin .406 ile .894 arasında değiştiğini ve $p<0.001$ düzeyinde anlamlı olduğunu göstermektedir. YBYAPÖ model uyum indisleri bakımından, gerekli madde arındırması yapıldıktan sonra, elde edilen 50 maddenin χ^2/Sd , CFI, TLI, RMSEA ve SRMR değerlerinin ise kabul edilebilir düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. YBYAPÖ'nün ölçüt geçerliliğinin belirlenmesi amacıyla, YBYAPÖ ile İra ve Şahin (2011) tarafından geliştirilen Örgüt Kültürü Ölçeği (ÖKÖ) eş zamanlı olarak akademisyenlere uygulanmıştır. YBYAPÖ ile ÖKÖ alt boyutları arasındaki ilişkilerin arasındaki ilişkilerin genel olarak $p<0.01$ düzeyinde anlamlı düzeyde ve pozitif yönlü olduğu saptanmıştır.

YBYAPÖ güvenilirlik analizi sonucunda elde edilen güvenilirlik değeri .897 ile .975 arasında değişmektedir. Bilgi yönetimi

yeterlilikleri ölçeklerinden elde edilen puanların güvenilir olduğu söylenebilir (Domino ve Domino, 2006). YBYAPÖ test-tekrar test güvenilirliği analizi sonucunda, alt boyutların tamamı için elde edilen puanların istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü ilişki içerisinde olduğu sonucuna ulaşılmıştır ($p < 0.01$). YBYAPÖ'nün test-tekrar test güvenilirliğine sahip olduğu ve kararlı sonuçlar verebildiği saptanmıştır. YBYAPÖ model uyum indisleri bakımından, gerekli madde arındırması yapıldıktan sonra, elde edilen 50 maddenin χ^2/Sd , CFI, TLI, RMSEA ve SRMR değerlerinin ise kabul edilebilir düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç olarak, “yükseköğretimde bilgi yönetimi yeterliliklerini” lisans öğrencileri ve akademik personel açısından ölçen geçerliliği ve güvenilirliği istatistiksel olarak kabul edilebilir düzeyde olan iki adet ölçek geliştirilmiştir (■ Ek 1 ve 2). Bir başka ifadeyle, Türkiye’de devlet üniversitelerinde bilgi yönetimi yeterliliği algı düzeylerini 7 boyutta inceleyen; lisans öğrencileri için 43 maddeyle, akademik personel için 50 maddeyle değerlendirilen geçerli ve güvenilir ölçekler elde edilmiştir.

Yazar Katkıları / Author Contributions: FŞFK: Araştırma fikri, araştırmanın tasarlanması, verilerin toplanması, verilerin analizi, bulguların yorumlanması, kaynak taraması, makalenin yazılması; MÇ: Araştırma fikri, araştırmanın tasarlanması, danışmanlık-denetleme, bulguların yorumlanması, makalenin yazılması, eleştirel inceleme. / FŞFK: *Project idea, conceiving and designing the study, data collection, data analysis, interpreting the results, literature search, writing the manuscript*; MÇ: *Project idea, conceiving and designing the study, study monitoring, interpreting the results, writing the manuscript, critical reading and final check of the manuscript*.

Fon Desteği / Funding: Bu çalışma herhangi bir resmi, ticari ya da kar amacı gütmeyen organizasyondan fon desteği almamıştır. / *This work did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.*

Etik Standartlara Uygunluk / Compliance with Ethical Standards: Yazarlar bu makalede araştırma ve yayın etiğine bağlı kalındığını, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na ve fikir ve sanat eserleri için geçerli telif hakları düzenlemelerine uyulduğunu ve herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını belirtmiştir. / *The authors stated that the standards regarding research and publication ethics, the Personal Data Protection Law and the copyright regulations applicable to intellectual and artistic works are complied with and there is no conflict of interest.*

Kaynaklar

Akçakaza, G. (2009). *İlköğretim okullarında bilgi yönetimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Alavi, M., & Leidner, D. (2001). Knowledge management and knowledge management systems: Conceptual foundations and research issues. *MIS Quarterly*, 25(1), 107–136.

Allard, S. (2004). Knowledge creation. In C. W. Holsapple (Ed.), *Handbook on knowledge management 1: Knowledge matters* (pp. 367–379). Heidelberg: Springer-Verlag.

Almış, S. (2010). *Eğitim yöneticilerinin bilgi yönetimine ilişkin yeterlikleri (Sinop ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Ammann, E. M. (2009, July). The knowledge cube and knowledge conversions. *Proceedings of the World Congress on Engineering 2009*, July 1–3, 2009, London, U.K.

Appleyard, M. (1996). How does knowledge flow? Interfirm patterns in the semiconductor industry. *Strategic Management Journal*, 17(10), 137–154.

Argyris, C., & Schon, D. (1978). *Organizational learning: A theory of action approach*. Reading, MA: Addison Wesley.

Avcı, S. (2014). *Ortaokul eğitim yöneticilerinin bilgi yönetimi yeterlilikleri (Bağcılar ilçesi örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul.

Awang, M. (2009). *Knowledge management in Malaysian secondary schools: Implications of the “Smart School” initiative*. Unpublished doctoral dissertation, University of Stirling, Stirling, UK.

Ayral, M. (2007). *Okulda bilgi yönetimi model önerisi kapsamında yönetici ve öğretmen görüşlerine göre Ankara ili okullarının değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Balkar, B. (2012). *Ortaöğretim okulu müdürlerinin liderlik becerilerinin bilgi yönetimi süreç yeterliklerindeki rolü*. Yayınlanmamış doktora tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.

Barutçugil, İ. (2002). *Bilgi yönetimi*. İstanbul: Kariyer Yayıncılık.

Becerra-Fernandez, I., & Sabherwal, R. (2001). Organizational knowledge management: A contingency perspective. *Journal of Management Information Systems*, 18(1), 23–55.

Bennet, D., & Bennet, A. (2004). The rise of the knowledge organization. In C. W. Holsapple (Ed.), *Handbook on knowledge management 1: Knowledge matters* (pp. 5–20). Heidelberg: Springer-Verlag.

Bhatt, G. D. (2000). Organizing knowledge in the knowledge development cycle. *Journal of Knowledge Management*, 4(1), 15–26.

Bhusry, M., & Ranjan, J. (2012). Enhancing the teaching-learning process: A knowledge management approach. *International Journal of Educational Management*, 26(3), 313–329.

Bhusry, M., Ranjan, R., & Nagar, R. (2012). Implementing knowledge management in higher educational institutions in India: A conceptual framework. *Liceo Journal of Higher Education Research Education and Communication Section*, 7(1), 64–82.

Bierly, P., & Chakrabarti, A. (1996). Generic knowledge strategies in the U.S. pharmaceutical industry. *Strategic Management Journal*, 17(10), 123–135.

Biloslavo, R., & Trnavcevic, A. (2007). Knowledge management audit in a higher educational institution: A case study. *Knowledge and Process Management*, 14(4), 275–286.

Brelade, S., & Harman, C. (2003). *A practical guide to knowledge management*. London: Thorogood.

Brown, T. A. (2006). *Confirmatory factor analysis for applied research*. New York, NY: Guilford.

Büyükoztürk, Ş. (2015). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (21. baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Cheng, E. C. (2013). Applying knowledge management for school strategic planning. *KEDI Journal of Educational Policy*, 10(2), 339–356.

Cheng, E. C. K. (2015). *Knowledge management for school education*. Singapore: Springer.

Cho, T. (2011). *Knowledge management capabilities and organizational performance: An investigation into the effects of knowledge infrastructure and processes on organizational performance*. Unpublished doctoral dissertation, University of Illinois, Champaign, IL, USA.

- Chumjit, S. (2012). *Knowledge management in higher education in Thailand*. Unpublished doctoral dissertation, University of Texas, Austin, TX, USA.
- Coukos-Semmel, E. D. (2002). *Knowledge management: Processes and strategies used in United States research universities*. Unpublished doctoral dissertation, Florida Atlantic University, Boca Raton, FL, USA.
- Cranfield, D. (2011). *Knowledge management and higher education: A UK case study using grounded theory*. Unpublished doctoral dissertation, University of Southampton, Southampton, UK.
- Cranfield, D. J., & Taylor, J. (2008). Knowledge management and higher education: A UK case study. *The Electronic Journal of Knowledge Management*, 6(2), 85–100.
- Çelebi, Y. (2013). *Anadolu ve meslek lisesi yöneticilerinin bilgi yönetimi yeterliklerinin, yönetici ve öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Yenimaballe ilçesi örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Çetin, M., & Kınık, F. Ş. F. (2017). The paradigm of knowledge management in higher education: A qualitative exploration of organizational factors affecting km readiness. *International Journal of Management and Applied Science (IJMAS)*, 3(9), 94–102.
- Dalkir, K. (2011). *Knowledge management in theory and practice* (2nd ed.). London: The MIT Press.
- Davenport, T. H. (1997). *Information ecology: Mastering the information and knowledge environment*. New York, NY: Oxford University Press.
- Davenport, T. H. (1999). Knowledge management and the broader firm: Strategy, advantage, and performance. In J. Liebowitz (Ed.), *Knowledge management handbook* (pp. 2–11). Boca Raton, FL: CRC Press.
- De Long, D. W. (1997). *Building the knowledge-based organization: How culture drives knowledge behaviors*. Working paper. Boston, MA: Ernst & Young Center for Business Innovation.
- De Long, D. W., & Fahey, L. (2000). Diagnosing cultural barriers to knowledge management. *Academy of Management Executive*, 14(4), 113–127.
- Denison, D. (1990). *Corporate culture and organizational effectiveness*. New York, NY: Wiley.
- Desouza, K. C. (2006). *Knowledge management maturity model: Theoretical development and preliminary empirical testing*. Unpublished doctoral dissertation, University of Illinois, Champaign, IL, USA.
- Dhamdhare, N. S. (2015). Importance of knowledge management in higher educational institutes. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 16(1), 162–183.
- Domino, G., & Domino, M. L. (2006). *Psychological testing: An introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Drucker, P. (1993). *Post-capitalist society*. New York, NY: HarperCollins.
- Edge, K. (2005). *Knowledge management as a tool for district-level instructional renewal*. Unpublished doctoral dissertation, University of Toronto, Toronto, ON, Canada.
- Erdem, F., & İşbaşı, J. Ö. (2001). Eğitim kurumlarında örgüt kültürü ve öğrenci alt kültürünün algılamaları. *Akdeniz İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 1(1), 33–57.
- Erdoğan, H. (2010). *Mersin ortaöğretim okullarında bilgi yönetimi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Erten, P. (2006). *Okul yöneticilerinin bilgi yönetimini etkili kullanabilme becerileri (Elazığ İli örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Farkas, F., & Kiraly, A. (2009). What makes higher education knowledge compatible? *Acta Polytechnica Hungarica*, 6(3), 93–104.
- Forcadell, F. J., & Guadamillas, F. (2002). A case study on the implementation of a knowledge management strategy oriented to innovation. *Knowledge & Process Management*, 9(3), 162–171.
- Friedman, D., & Hoffman, P. (2001). The politics of information. *Change*, 33(2), 50–57.
- Frohlich, M. T. (2002). E-integration in the supply chain: Barriers and performance. *Decision Sciences*, 33(4), 537–556.
- Glickman, V. B. (2005). *What counts: Education knowledge management practices*. Unpublished doctoral dissertation, The University of British Columbia, Vancouver, BC, Canada.
- Gold, A. H., Malhotra, A., & Segars, A. H. (2001). Knowledge management: An organizational capabilities perspective. *Journal of Management Information Systems*, 18(1), 185–214.
- Guidice, R. M., Heames, J. T., & Wang, S. (2009). The indirect relationship between organizational-level knowledge worker turnover and innovation: An integrated application of related literature. *The Learning Organization*, 16(2), 143–167.
- Hameed, S., & Badii, A. (2012). Effectiveness of knowledge management functions in improving the quality of education in higher education institutions. *International Journal of Information and Education Technology*, 2(4), 319–323.
- Hansen, M. T. (1999). The search-transfer problem: The role of weak ties in sharing knowledge across organization subunits. *Administrative Science Quarterly*, 44(1), 82–111.
- Hardesty, D. M., & Bearden, W. O. (2004). The use of expert judges in scale development: Implications for improving face validity of measures of unobservable constructs. *Journal of Business Research*, 57(2), 98–107.
- Hartman, N. K. (2007). *Organizational congruence, knowledge management, & behavioral alignment in primary and secondary schools*. Unpublished doctoral dissertation, Capella University, Minneapolis, MN, USA.
- Hewitt, J. E. (2016). *Blended learning for faculty professional development incorporating knowledge management principles*. Unpublished doctoral dissertation, Nova Southeastern University, Fort Lauderdale, FL, USA.
- Hossain, N. (2015). *Increasing research productivity: The impact of knowledge management applications in university research environments*. Unpublished doctoral dissertation, The George Washington University, Washington, DC, USA.
- Hsieh, H.-J. (2007). *Organizational characteristics, knowledge management strategy, enablers, and process capability: Knowledge management performance in U.S. software companies*. Unpublished doctoral dissertation, Lynn University, Boca Raton, FL, USA.
- Huber, G. (2001). Transfer of knowledge in knowledge management systems: Unexplained issues and suggested studies. *European Journal of Information Systems*, 10(2), 72–79.
- İra, N., & Şahin, S. (2011). Örgüt Kültürü Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(1), 1–14.
- Jack, G. (2004). *Modelling the current state and potential use of knowledge management in higher education institutions*. Unpublished doctoral dissertation, Coventry University, Coventry, UK.
- Jarvenpaa, S. L., & Staples, D. S. (2001). Exploring perceptions of organizational ownership of information and expertise. *Journal of Management Information Systems*, 18(1), 151–183.
- Jarvis, C. B., MacKenzie, S. B., & Podsakoff, P. M. (2003). A critical review of construct indicators and measurement model misspecification in marketing and consumer research. *Journal of Consumer Research*, 30(2), 199–218.

- Karakoç, R. (2010). *Okul yöneticilerinin bilgi yönetimi sürecini etkili kullanabilme becerileri ile liderlik stilleri arasındaki ilişki (Ankara ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi* (16. baskı). Ankara: Nobel Yayınları.
- Kayworth, T., & Leidner, D. (2003). Organizational culture as a knowledge source. In C. W. Holsapple (Ed.), *Handbook on knowledge management 1: Knowledge matters* (pp. 235–252). Heidelberg: Springer-Verlag.
- Keeley, E. J. (2004). *Institutional research as the catalyst for the extent and effectiveness of knowledge-management practices in improving planning and decision-making in higher education organizations*. Unpublished doctoral dissertation, Northcentral University, Scottsdale, AZ, USA.
- Kende, G., Noszkay, E. & Seres, G. (2007). Role of the knowledge management in modern higher education – the e-learning. *AARMS*, 6(4), 559–573.
- Kılıç, İ. (2007). *Eğitim yöneticilerinin bilgi yönetimindeki yeterlikleri (Aksaray ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Kinyata, G. L. (2014). The role of knowledge management in higher education institutions: A case study from Tanzania. *International Journal of Management, Knowledge and Learning*, 3(1), 43–58.
- Kocadağ, A. S. (2010). *İlköğretim okul yöneticilerinin bilgi yönetimi yeterlilikleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Kushwaha, P. S., & Pandey, S. K. (2016). Exploring knowledge management applications in B-Schools. *International Journal of Engineering and Management Research (IJEMR)*, 6(5), 43–58.
- Laoufi, A., Mouhim, S., Megder, E., Cherkaoui, C., & Mammass, D. (2011). Using knowledge management in higher education: Research challenges and opportunities. *Journal of Theoretical and Applied Information Technology*, 31(2), 100–108.
- Lee, H. (2007). *Department chairs' perceptions of knowledge management strategies in colleges of education: Measurement of performance and importance by organizational factors*. Unpublished doctoral dissertation, Northern Illinois University, DeKalb, IL, USA.
- Levy, M. (2011). Knowledge retention: Minimizing organizational business loss. *Journal of Knowledge Management*, 15(4), 582–600.
- Li, J. (2007). *The design and development of the personal knowledge management system oriented on students*. Unpublished doctoral dissertation, Hebei University, Baoding, Hebei, China.
- Lyman, P. (2001). Knowledge discovery in a networked world. In G. Bernbom (Ed.), *Information alchemy: The art and science of knowledge management* (pp. 1–24). San Fransisco, CA: Jossey-Bass.
- Madge, O. P. (2012). Creating a culture of learning and knowledge sharing in libraries and information services. In H. T. Hou (Ed.), *New research on knowledge management models and methods* (pp. 245–268). Rijeka: In-Tech Publishing.
- Matzler, K., & Abfalter, D. (2013). Learning from the best: Implications from successful companies for higher education management. In A. Altmann, & B. Ebersberger (Eds.), *Universities in change: Managing higher education institutions in the age of globalization* (pp. 137–154). New York, NY: Springer.
- McCarthy, A. F. (2006). *Knowledge management: Evaluating strategies and processes used in higher education*. Unpublished doctoral dissertation, Nova Southeastern University, Fort Lauderdale, FL, USA.
- McGloughlin, D. M. (2016). *How district leaders use knowledge management to influence principals' instructional leadership*. Unpublished doctoral dissertation, Grand Canyon University, Phoenix, AZ, USA.
- Metcalf, A. S. (2006). The political economy of knowledge management in higher education. In A. S. Metcalf (Ed.), *Knowledge management and higher education: A critical analysis* (pp. 1–20). London: Information Science Publishing.
- Milam, J. H. (2001). Knowledge management for higher education. *Eric Digests, HE Digest Series, ED464520*. Washington, DC: ERIC Clearinghouse on Higher Education. Erişim adresi <https://files.eric.edu/gov/fulltext/ED464520.pdf> (21 Mart 2019).
- Milton, N. (2007). *Knowledge acquisition in practice: A step-by-step guide*. London: Springer.
- Muratoğlu, V. (2005). *Eğitim örgütlerinde bilgi yönetimi stratejileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi, Elazığ.
- Niehoff, K. L. (2010). *Teachers' professional learning: The role of knowledge management practices*. Unpublished doctoral dissertation, University of Connecticut, Storrs, CT, USA.
- Nonaka, I. (1994). A dynamic theory of organizational knowledge creation. *Organization Science*, 5(1), 14–37.
- Nonaka, I. & Takeuchi, K. (1995). *The knowledge creating company: How Japanese companies create the dynamics of innovation*. Oxford: Oxford University Press.
- Nonaka, I., & Takeuchi, H. (2004). Knowledge creation and dialectics. In H. Takeuchi, & I. Nonaka (Eds.), *Hitotsubashi on knowledge management* (pp. 1–28). Singapore: John Wiley & Sons Asia.
- O'Dell, C. & Grayson, C.J. (1998). Only we knew what we know: Identification and transfer of internal best practices. *California Management Review*, 40(3), 154–174.
- Omona, W., Van Der Weide, T., & Lubega, J. (2010). Using ICT to enhance knowledge management in higher education: A conceptual framework and research agenda. *International Journal of Education and Development Using Information and Communication Technology (IJE-DICT)*, 6(4), 83–101.
- Özsarıkaş, S. (2009). *İlköğretim okulu yöneticilerinin bilgi yönetimi yeterlikleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.
- Park, K. (2006). *A review of the knowledge management model based on an empirical survey of Korean experts*. Unpublished Doctoral Dissertation, University of Kyushu, Fukuoka, Japan.
- Petrides, L. A., & Nguyen, L. (2008). Knowledge management trends: Challenges and opportunities for educational institutions. In M. Jennex (Ed.), *Knowledge management: Concepts, methodologies, tools, and applications* (pp. 2476–2484). New York, NY: Information Science Reference.
- Petrides, L. A., & Nodine, T. R. (2003). *Knowledge management in education: Defining the landscape*. Half Moon Bay, CA: The Institute for the Study of Knowledge Management in Education.
- Pircher, R., & Pausits, A. (2011). Information and knowledge management at higher education institutions. *Management Information Systems*, 6(2), 8–16.
- Ringhand, D. G. (2009). *Assessing the relationship of knowledge management effectiveness and assessment quality improvement*. Unpublished doctoral dissertation, Northcentral University, Scottsdale, AZ, USA.
- Rowley, J. (2000). Is higher education ready for knowledge management? *International Journal of Educational Management*, 14(7), 325–333.
- Sakarya, M. (2006). *İlköğretim okulu yöneticilerinin bilgi yönetimindeki yeterlikleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Sallis, E., & Jones, G. (2002). *Knowledge management in education: Enhancing learning & education*. New York, NY: Routledge.

- Sanchez, R. (2005). Knowledge management and organizational learning: Fundamental concepts for theory and practice. *Lund Institute of Economic Research Working Paper Series*, 3, 1–32.
- Sedziwiene, N., & Vveinhardt, J. (2009). The paradigm of knowledge management in higher educational institutions. *Inzinerine Ekonomika-Engineering Economics: Work Humansim*, 5, 79–90.
- Senge, P., Kleiner, A., Roberts, C., Ross, R., & Smith, B. (1994). *The fifth discipline field book: Strategies and tools for building a learning organization*. New York, NY: Bantam Doubleday Dell Publishing Group, Inc.
- Simonin, B. (1997). The importance of collaborative know-how: An empirical test of the learning organization. *Academy of Management Journal*, 40(5), 509–533.
- Slaughter, S., & Rhodas, G. (2004). *Academic Capitalism in the new economy: Markets, state and higher education*. Baltimore, MD: Johns Hopkins Press.
- Steiger, J. (2013). *An examination of the influence of organizational structure types and management levels on knowledge management practices in organizations*. Unpublished doctoral dissertation, Alliant International University, Alhambra, CA, USA.
- Stylianou, V. (2015). *Knowledge management in higher education: A case study using a stakeholder approach* Unpublished doctoral dissertation, Middlesex University, London, UK.
- Sunlai, S. (2015). *Knowledge management systems in higher education institutions in Thailand: A holistic model of enablers, processes, and outcomes*. Unpublished doctoral dissertation, Texas A&M University, College Station, TX, USA.
- Szulanski, G. (1996). Exploring internal stickiness: Impediments to the transfer of best practice within the firm. *Strategic Management Journal*, 17(10), 27–43.
- Şahin, C. (2010). *İlköğretim okul müdürlerinin bilgi yönetimi becerilerini gerçekleştirme düzeyleri ile okulların öğrenen örgüt olma düzeyleri arasındaki ilişki (Ankara ili örneği)*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Tan, H. Y. (2006). *Research on knowledge sharing in school knowledge management*. Unpublished doctoral dissertation, Beijing Normal University, Beijing, China.
- Tippins, M. (2003). Implementing knowledge management in academia: Teaching the teachers. *The International Journal of Educational Management*, 17(7), 339–345.
- Turner, J. R., Zimmerman, T., & Allen, J. M. (2012). Teams as a sub-process for knowledge management. *Journal of Knowledge Management*, 16(6), 963–977.
- Ünal, F. (2007). *Anadolu üniversitesi bilgi yönetimi önlisans programının eleştirel düşünme açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Üzüm, S. (2009). *Resmi ilköğretim okullarında örgütsel öğrenme aracı olarak bilgi yönetimi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- Veer Ramjeawon, P., & Rowley, J. (2017). Knowledge management in higher education institutions: Enablers and barriers in Mauritius. *The Learning Organization*, 24(5), 366–377.
- Wang, S., & Noe, R. A. (2010). Knowledge sharing: A review and directions for future research. *Human Resource Management Review*, 20, 115–131.
- Wen, Y. (2009). An effectiveness measurement model for knowledge management. *Knowledge-based systems*, 22(5), 363–367.
- Wenger, E., & Snyder, W. (2000). Communities of practice: The organizational frontier. *Harvard Business Review*, 78(1), 139–145.
- Wickramasinghe, N., & Von Lubitz, D. (2007). *Knowledge-based enterprise: Theories and fundamentals*. Hershey, PA: Idea Group Publishing.
- Wieland, A., Durach, C. F., Kembro, J., & Treiblmaier, H. (2017). Statistical and judgmental criteria for scale purification. *Supply Chain Management*, 22(4), 321–328.
- Yiğit, Y. (2013). *Bazı değişkenlere göre okul yöneticileri ve öğretmenlerin bilgi yönetimi tutumları ile öğrenen okul (örgüt) algıları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.
- Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi (2017). Erişim adresi <https://istatistik.yok.gov.tr> (3 Eylül 2017).
- Zack, M. H. (1999). Managing codified knowledge. *Sloan Management Review*, 40(4), 45–58.
- Zheng, W. (2005). *The Impact of organizational culture, structure, and strategy on knowledge management effectiveness and organizational effectiveness*. Unpublished doctoral dissertation, University of Minnesota, Minneapolis, MN, USA.

Bu makale Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.0 Unported (CC BY-NC-ND 4.0) Lisansı standartlarında; kaynak olarak gösterilmesi koşuluyla, ticari kullanım amacı ve içerik değişikliği dışında kalan tüm kullanım (çevrimiçi bağlantı verme, kopyalama, baskı alma, herhangi bir fiziksel ortamda çoğaltma ve dağıtma vb.) haklarıyla açık erişim olarak yayımlanmaktadır. / *This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 4.0 Unported (CC BY-NC-ND 4.0) License, which permits non-commercial reuse, distribution and reproduction in any medium, without any changing, provided the original work is properly cited.*

Yayıncı Notu: Yayıncı kuruluş olarak Deomed bu makalede ortaya konan görüşlere katılmak zorunda değildir; olası ticari ürün, marka ya da kuruluşlarla ilgili ifadelerin içerikte bulunması yayıncının onayladığı ve güvence verdiği anlamına gelmez. Yayıncının bilimsel ve yasal sorumlulukları yazar(lar)ına aittir. Deomed, yayımlanan haritalar ve yazarların kurumsal bağlantıları ile ilgili yargı yetkisine ilişkin iddialar konusunda tarafsızdır. / **Publisher's Note:** The content of this publication does not necessarily reflect the views or policies of the publisher, nor does any mention of trade names, commercial products, or organizations imply endorsement by Deomed. Scientific and legal responsibilities of published manuscript belong to their author(s). Deomed remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

■ Ek 1. Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Öğrenci Ölçeği (YBYÖÖ).

Teknoloji

1. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, fakülte ve bölümlerdeki diğer öğrencilerle işbirliği yapmamı sağlar.
2. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, kurum dışındaki akranlarımla işbirliği yapmamı sağlar.
3. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, farklı fakülte ve bölümlerde okuyan öğrencilerle aynı ortamda grup olarak çalışabilme imkanını sağlar.
4. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, yeni bilgiye ulaşmamı kolaylaştırır.
5. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, kurumda gerçekleştirilen çalışmaların süreç ve sonuç bilgilerine kolay erişimimi sağlar.

Örgütsel yapı

6. Üniversitemiz, bölümler ve birimler arasında etkileşimi ve bilgi paylaşımını engelleyen bir yapıya sahiptir (TERS MADDE).
7. Üniversitemiz, yeni bilginin keşfedilmesini kolaylaştıran bir yapıya sahiptir.
8. Üniversitemiz, yapısal sınırlılıkları olan yeni bilgilerin aktarımını kolaylaştıran bir yapıdadır.
9. Üniversitemizin yöneticileri, hatalar ve yanlışlar açısından bilgiyi sürekli denetler.
10. Üniversitemiz, bilgi yanlışlıkları konusunda öğrencilerin harekete geçmesini destekler.
11. Üniversitemiz, bilgi üretimi konusundaki performansımızı destekleyen bir yapıdadır.
12. Üniversitemiz öğrencileri, bilgiyi keşfetme ve deneyimleme konusunda teşvik edilir.

Örgütsel kültür

13. Üniversitemiz öğrencilerinin bireysel çalışma ve başarıları, diğer öğrenciler ve akademik personel açısından değerlidir.
14. Üniversitemiz öğrencileri, kurum içindeki diğer gruplarla etkileşime girme konusunda desteklenirler.
15. Üniversitemizin genel kurumsal vizyonu ve misyonu açık ve nettir.
16. Üniversitemizin genel kurumsal hedefleri açık ve net belirtilmiştir.
17. Üniversitemizde, bilgi paylaşımının değerinin, bunun maliyetinden daha çok olduğu anlayışı vardır.
18. Üniversitemiz üst yönetimi, kurum başarısında bilginin rolünü açıkça destekler.

Bilginin edinimi

19. Üniversitemizde mevcut bilgiden yeni bilgi üretme olanağı vardır.
20. Üniversitemizde diğer birimlerden bilgi almak mümkündür.
21. Üniversitemiz, mevcut projelerden ve yürütülen etkinliklerden elde edilen geri bildirimini kullanır.
22. Üniversitemizde kurum içinde elde edilen bilginin sistemli olarak yayılma olanağı vardır.
23. Üniversitemiz öğrenciler ile akademik personel arasında karşılıklı bilgi paylaşımı vardır.
24. Üniversitemiz sektörel açıdan yeni bilgi ve hizmetlerle ilgili bilgi edinme olanağı sağlar.
25. Üniversitemiz öğrencileri için karşılaştırmalı performans bilgisi temin eder.
26. Üniversitemizde en iyi uygulamaları tanımlayan ve bildiren takımlar mevcuttur.

Bilginin dönüştürülmesi

27. Üniversitemizde bilgiyi, yeni yayın ve hizmetlere dönüştürme süreçleri mevcuttur.
28. Üniversitemizde bilgi paylaşımı mevcuttur.
29. Üniversitemizde disiplinlerarası çalışmalar ile farklı bilgi türleri bütünleştirilmektedir.
30. Üniversitemizde bilgi düzenlenmektedir.
31. Üniversitemizde bilgi güncellenmektedir.

Bilginin kullanımı

32. Üniversitemizde sorunları çözmeye bilgi kullanma süreçleri işletilir.
33. Üniversitemiz etkinliği artırmak için bilgiyi kullanır.
34. Üniversitemiz stratejik yönetimi bilgi odaklı hareket eder.
35. Üniversitemiz değişen rekabetçi koşullara uygun bilgi kullanımını gerçekleştirir.
36. Üniversitemizde bilgi erişilebilirdir.
37. Üniversitemizde önemli gereksinimlerde bilgi hızlıca uygulanabilir.
38. Üniversitemizde sorunların çözümünde bilgi kaynaklarına erişim olanağı vardır.

Bilginin korunması

39. Üniversitemizde kurum içinde bilginin çalınmasını önleyen sistemler mevcuttur.
40. Üniversitemizde kurum dışında bilginin çalınmasını önleyen sistemler mevcuttur.
41. Üniversitemiz bilginin korunmasını teşvik eder.
42. Üniversitemiz stratejik bilgilerini koruma konusunda geniş kapsamlı politika ve prosedürleri oluşturmuştur.
43. Üniversitemiz bilginin korunmasına verdiği önemi açıkça belirtir.

Ek 2. Yükseköğretimde Bilgi Yönetimi Akademik Personel Ölçeği (YBYAPÖ).**Teknoloji**

1. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, kurumumdaki diğer çalışanlarla işbirliği yapmamı sağlar.
2. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, farklı birimlerde çalışan personelin aynı ortamda grup olarak çalışabilmesine imkan sağlar.
3. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, yeni bilgiye ulaşmamı kolaylaştırır.
4. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, spesifik bilgi türlerinin yerini tespit etmemi kolaylaştırır.
5. Üniversitemizde kullanılan teknoloji, kurumda gerçekleştirilen çalışmaların süreç ve sonuç bilgilerine kolay erişimimi sağlar.

Örgütsel yapı

6. Üniversitemiz, yeni bilginin keşfedilmesini kolaylaştıran bir yapıya sahiptir.
7. Üniversitemiz, yapısal sınırlılıkları olan yeni bilgilerin aktarımını kolaylaştıran bir yapıdadır.
8. Üniversitemizin, diğer üniversitelerle çok sayıda akademik işbirliği anlaşmaları vardır.
9. Üniversitemiz, bilgi yanlışlıkları konusunda çalışanların harekete geçmesini destekler.
10. Üniversitemiz, bilgi üretimi konusundaki performansımızı destekleyen bir yapıdadır.
11. Üniversitemiz, bilgi aktarımını, işlevsel düzeyde destekleyen süreçleri belirlemiş bir yapıya sahiptir.

Örgütsel kültür

12. Üniversitemizde, bilgiyi edinme ve aktarma konusunda yüksek düzeyde katılım beklenir.
13. Üniversitemiz akademik personeli, bilgiyi keşfetme ve deneyimleme konusunda teşvik edilir.
14. Üniversitemiz akademik personelinin bireysel uzmanlığı diğer çalışanlar açısından değerlidir.
15. Üniversitemiz çalışanları, gerek duyduğunda, diğer çalışanlardan destek/yardım alma konusunda teşvik edilir.
16. Üniversitemiz çalışanları, kurum içindeki diğer gruplarla etkileşime girme konusunda desteklenirler.
17. Üniversitemizin genel kurumsal vizyonu ve misyonu açık ve nettir.
18. Üniversitemizin genel kurumsal hedefleri açık ve net olarak stratejik planlarda belirtilmiştir.
19. Üniversitemiz üst yönetimi, kurum başarısında bilginin rolünü açıkça destekler.

Bilginin edinimi

20. Üniversitemizde bilgilerden yeni bilgi üretme olanağı vardır.
21. Üniversitemiz, mevcut projelerden ve yürütülen etkinliklerden elde edilen geri bildirimini kullanır.
22. Üniversitemizde kurum içinde elde edilen bilginin sistemli olarak paylaşılma olanağı vardır.
23. Üniversitemiz diğer üniversitelerle işbirliği içerisindedir.
24. Üniversitemiz sektörel açıdan yeni bilgi ve hizmetlerle ilgili bilgi edinme olanağı sağlar.
25. Üniversitemizde en iyi akademik uygulamaları tanımlayan ve bildiren takımlar mevcuttur.

Bilginin dönüştürülmesi

26. Üniversitemizde bilgiyi, yeni yayın ve hizmetlere dönüştürme süreçleri mevcuttur.
27. Üniversitemizde birbiriyle yarışan fikirler eylem planlarına dönüştürülmektedir.
28. Üniversitemizde bilgi, fakülte ve birimlere göre dönüştürülmektedir.
29. Üniversitemizdeki örgütsel bilgi bireylere aktarılmaktadır.
30. Üniversitemizde bireylerden elde edilen bilgi örgütsel bilgiye dönüşmektedir.
31. Üniversitemizde bilgi paylaşımı mevcuttur.
32. Üniversitemizde disiplinlerarası çalışmalar ile farklı bilgi türleri bütünleştirilmektedir.
33. Üniversitemizde bilgi düzenlenmektedir.
34. Üniversitemizde bilgi güncellenmektedir.

Bilginin kullanımı

35. Üniversitemizde hatalardan edinilen bilgileri kullanma süreçleri mevcuttur.
36. Üniversitemizde edinilen akademik deneyimlerden kazanılan bilgileri kullanma olanağı vardır.
37. Üniversitemizde yeni yayın ve hizmet geliştirmede bilgi kullanım süreçleri bulunmaktadır.
38. Üniversitemizde sorunları çözmeye bilgi kullanma süreçleri işletilir.
39. Üniversitemiz etkililiği artırmak için bilgiyi kullanır.
40. Üniversitemiz stratejik yönetimi bilgi odaklı hareket eder.
41. Üniversitemiz değişen rekabetçi koşullara uygun bilgi kullanımını gerçekleştirir.
42. Üniversitemizde bilgi erişilebilirdir.
43. Üniversitemizde önemli gereksinimlerde bilgi hızlıca uygulanabilir.
44. Üniversitemizde sorunların çözümünde bilgi kaynaklarına erişim olanağı vardır.

Bilginin korunması

45. Üniversitemizde kurum içinde bilginin uygunsuz kullanımını önleme süreçleri vardır.
46. Üniversitemizde kurum dışında bilginin uygunsuz kullanımını önleme süreçleri vardır.
47. Üniversitemizde kurum içinde bilginin çalınmasını önleyen sistemler mevcuttur.
48. Üniversitemizde kurum dışında bilginin çalınmasını önleyen sistemler mevcuttur.
49. Üniversitemiz bilginin korunmasını teşvik eder.
50. Üniversitemiz bilginin korunmasına verdiği önemi açıkça belirtir.